

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

BARTIN'IN AMASRA İLÇESİNDE MEYDANA GELEN MADEN KAZASININ TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK BENZER KAZALARIN ÖNLENMESİNE YÖNELİK TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU (10/6598, 6599, 6600,6601,6602,6603,6604,6605).

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

26 Ekim 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Taner Yıldız'ın, Amasra'daki maden kazasında hayatını kaybeden 41 madenciye Allah'tan rahmet dilediğine ve Araştırma Komisyonunun çalışma usul ve esaslarına ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Taner Yıldız'ın, TBMM İçtüzüğü'nün 35'inci maddesi uyarınca Başkanlık Divanından izin istenmesi yönündeki Komisyon kararına ilişkin açıklaması

III.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Araştırma Komisyonunun çalışma takvimi ile görevlendirilecek uzmanların belirlenmesine ve davet edileceklerin tespitine ilişkin görüşme

**BARTIN'IN AMASRA İLÇESİNDE MEYDANA GELEN MADEN KAZASININ
TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILARAK BENZER KAZALARIN ÖNLENMESİNE
YÖNELİK TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN
MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/6598, 6599, 6600,6601,6602,6603,6604,6605).**

1'inci Toplantı

26 Ekim 2022 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Bartın'ın Amasra İlçesinde Meydana Gelen Maden Kazasının Tüm Yönleriyle Araştırılarak Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu saat 14.07'de açıldı.

Komisyon Başkanı Taner Yıldız,

Amasra'daki maden kazasında hayatını kaybeden 41 madenciye Allah'tan rahmet dilediğine ve Araştırma Komisyonunun çalışma usul ve esaslarına,

TBMM İçtüzüğü'nün 35'inci maddesi uyarınca Başkanlık Divanından izin istenmesi yönündeki Komisyon kararına,

İlişkin açıklama yaptı.

Araştırma Komisyonunun çalışma takvimi ile görevlendirilecek uzmanların belirlenmesine ve davet edileceklerin tespitine ilişkin görüşme yapıldı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, saat 16.10'da toplantıya son verildi.

26 Ekim 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.07

BAŞKAN: Taner YILDIZ (Kayseri)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammet BALTA (Trabzon)

SÖZCÜ: Polat TÜRKMEN (Zonguldak)

KÂTİP: Lütfi KAŞIKÇI (Hatay)

BAŞKAN TANER YILDIZ – Komisyonumuzun değerli üyeleri ve değerli basın mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantı yeter sayımız vardır, toplantıyı açıyoruz.

Komisyonumuzun -özellikle dün Komisyon Başkanı, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtibinin seçimli gündemi- geçen toplantısının ardından çalışma takviminin belirleneceği ilk toplantıyı açıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Taner Yıldız'ın, Amasra'daki maden kazasında hayatını kaybeden 41 madenciye Allah'tan rahmet dilediğine ve Araştırma Komisyonunun çalışma usul ve esaslarına ilişkin açıklaması

BAŞKAN TANER YILDIZ – Öncelikle Bartın Amasra'da hayatını kaybeden 41 madencimize Allah'tan rahmet, ailelerine bir kez daha sabırlar temenni ediyoruz, yaralı madencilerimize şifalar temenni ediyoruz.

Tabii, biz burada bütün partilerle beraber yapacağımız bu Komisyon toplantısında, bütün arkadaşlarımız bunun vukufiyetine sahiptirler, acı üzerinden hiçbir zaman birbirimize siyaset yapmayacağız, böyle bir talebimiz de zaten olmaz. Her türlü görüşe burada yer verilecektir. Bu manada sendikaların, STK'lerin, kamu kurum ve kuruluşların bağlı, ilgili, ilişkili bütün kuruluşların, KİT'lerin bu manada, bu konuda sözü olacak herkesin bu Komisyonda dinleneceğini bu vesileyle kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz. Objektif, şeffaflıktan gücünü alan bir yapıyla beraber bütün görüşler burada olabildiğince açık bir şekilde serdedilecektir. Sektör temsilcileri, üniversitelerden, akademisyenlerden, bu manada uzman olan özel sektörden kişiler de aynı şekilde burada sunum yapacaklardır. Bizim önümüzdeki çalışma takvimi malum, özellikle 21 kişilik Komisyonumuz üç aylık bir süre içerisinde inşallah raporunu tamamlayacaktır. İstenmesi hâlinde, gerek görülmesi hâlinde ek bir aylık süre Genel Kurula tekrar müracaat edilip o süre alınabilecektir.

Tabii ki burada tavsiye kararlarımız olacak, özellikle bunların yürütmeye takibini de yine hep beraber yapabileceğiz. Şu anda yargıda hukuki bir süreç işliyor. Bizim hukuki bir sürece etkimemiz tabii ki söz konusu değildir. Buradaki yapacağımız çalışmalar Türkiye Büyük Millet Meclisinden yetkisini alan ve gücünü yine millet adına kullanan bir Komisyon tarafından icra edilecektir. Nedenlerini sıralayacağımız ve onları tespit etmeye çalışacağımız bir maden kazasından bahsediyoruz hepimizi acıya sevk eden. Komisyon üyesi arkadaşlarımız arasından bir grup kurulacak ve çok hızlı haberleşmeler bu manada sağlanmış olacak. Haftada en az 1 toplantı yapmayı hedefliyoruz; bazen duruma göre, bütçe takvimine göre 2 veya 3 tane olabilecek. Onu da hep beraber vereceğimiz kararla inşallah burada kararlaştırmış olacağız.

Ben şimdilik, ara ara yine kamuoyuyla, basınla paylaşacağımız bilgileri Komisyonumuz marifetiyle inşallah paylaşacağız.

Ben teşekkür ediyorum ve basın mensubu arkadaşlarımıza da hassasiyetlerinden dolayı bir kez daha teşekkür ediyorum. Yazılı basın olarak her toplantının tamamına refakat edebilecek arkadaşlarımız, onu biliyoruz.

Evet arkadaşlar, Komisyon çalışmalarımıza geçiyoruz.

2.- Komisyon Başkanı Taner Yıldız'ın, TBMM İçtüzüğü'nün 35'inci maddesi uyarınca Başkanlık Divanından izin istenmesi yönündeki Komisyon kararına ilişkin açıklaması

BAŞKAN TANER YILDIZ – Gündemimize geçmeden önce ilk olarak “Başkanlık Sunuşları” kısmı kapsamında sizlere bazı hususlar hakkında bilgi vermek istiyorum. Bildiğiniz gibi 25 Ekim 2022 tarihliünkü toplantımızda, Komisyonumuzca Genel Kurul toplantı saatlerinde de çalışma yapılabilmesi için İç Tüzük'ün 35'inci maddesi uyarınca Başkanlık Divanından izin istenmesi yönünde karar almıştık. Bu karar doğrultusunda Meclis Başkanlığına yazı yazıldı. Komisyonumuzun Genel Kurulun toplantı saatlerinde de çalışma yapabilmesi ve Başkanlık Divanından bu manada izin talep edilmesi sağlandı. Buna göre Komisyonumuzun toplantılarında bulanacak üyelerimiz Genel Kurul çalışmalarında var görünecektir.

III.- MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- Araştırma Komisyonunun çalışma takvimi ile görevlendirilecek uzmanların belirlenmesine ve davet edileceklerin tespitine ilişkin görüşme

BAŞKAN TANER YILDIZ – Şimdi, Komisyon çalışma takviminin görüşülmesi ve Komisyon raporunun yazımında görevlendirilecek uzmanların değerlendirilmesi ve Komisyona davet edilecek kişi ve kurumların tespiti hususunda üyelerimizin görüş ve önerilerini almak istiyoruz.

Söz arkadaşlarımda, bu manada söz almak isteyen arkadaşlarımıza ben, inşallah, söz vereceğim.

Buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine 41 canımız yitti, büyük bir maden faciası daha yaşadık. Özellikle son on üç yılda bu 8'inci büyük maden faciası. Ben öncelikli olarak 41 madencimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum, yaralı madencilerimize de bir an evvel iyileşmeleri amacıyla Allah'tan şifalar diliyorum.

Tabii, daha önce de bu tür komisyonlar kuruldu Soma'da olduğu gibi ama bu Komisyonun da hani diğer komisyonlar gibi... Öncelikli olarak böyle sonuç alıcı bir Komisyon olmasını diliyorum çünkü Soma Komisyonundan ders alınmış olsaydı belki bugün bu kazayı konuşuyor olmazdık diye düşünüyorum ve ihmaller zinciri sonucu olduğu açık ve net bir şekilde ortada bu kazanın. Bu konunun bütün yönleriyle ortaya çıkarılması gerektiğini düşünüyorum. Bu Araştırma Komisyonunun amacının bu olması gerektiğini düşünüyorum. Tabii, bu siyasetüstü bir mesele, siyaset dışı bir mesele. Bütün partilerin, bütün toplumun bu konuda bir hassasiyeti var; bu hassasiyete uygun şekilde hareket edileceğini düşünüyorum. Az önce siz de ifade ettiniz, acılar üzerinden siyaset yapılmasından ziyade amaca yönelik, bir kez daha bu acıların yaşanmaması için bu Komisyonun çalışması gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda da siyaset dışı olması da göz önünde tutularak bu Komisyonda muhalefetin taleplerinin azami ölçüde karşılanması gerektiğini düşünüyoruz Sayın Başkanım. Toplumun bu konuda hassasiyetlerinin de gözetilerek sonuca da doğru ulaşabilmemiz açısından muhalefetin taleplerinin azami ölçüde karşılanmasının daha doğru olacağını düşünüyorum. Bu anlamda da Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim bazı önerilerimiz olacak. Hem Komisyonda uzman olarak, asli olarak görev

yapmasını istediğimiz arkadaşlar, uzmanlar olabileceği gibi aynı zamanda da sadece dinlenilmesi yönünde de önereceğimiz isimler olacak. Bu isimler azami ölçüde karşılanırsa bizim açımızdan bu konuda en azından bir olumlu adım atılmış olur diye düşüneceğiz Sayın Başkanım.

Arkadaşlarımızdan da görüş ifade edecek olanlar var.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Ünal Bey’in bu konuşmasında görüşlerinin tamamına katıldığımızı bu vesileyle söylemek isterim. Bu hassasiyetler tabii ki dikkate alınacak.

Aysu Hanım, siz söz istiyorsunuz.

Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ederim.

Hepimizin başı sağ olsun. Benim seçim bölgem hem Bartın’ı hem Amasra’yı hem de tüm Türkiye’yi derinden üzen bir facia yaşadık. Ben yitirdiğimiz maden şehitlerimize Allah’tan rahmet, acılı ailelerine, sevenlerine sabırlar diliyorum.

Umarım ki bu Komisyon, bu Komisyon çalışmaları, bir Araştırma Komisyonunun çalışmaları bu facianın aydınlatılabilmesi için bir nebze de olsa fayda sağlar. Umarım ki bu Araştırma Komisyonunun ulaştığı, elde ettiği, uzlaşacağı sonuçlar daha önceki araştırma komisyonlarında elde edilen sonuçlar gibi olmaz; tozlu raflara kaldırılmaz umarım bu Araştırma Komisyonunun raporu. Umarım, Soma’da yaşanan faciadan sonra kurulan Araştırma Komisyonunun bulguları gibi havada kalmaz. Umarım Mecliste, Genel Kurulda görüşülür ve bu Komisyonun çalışmaları bir fayda sağlar. Bunu ummak istiyorum.

Tabii, bir yandan da bugün facianın ardından geçen 12’nci gündeyiz. Hâlâ savcılık soruşturması devam ediyor, savcı sayısı 1’di, 6’ya çıktı ama hâlâ herhangi bir gözaltı yok, tutuklama yok, bunu da tutanaklara geçirelim. Ailelerin acısı büyük ama aileler açısından da -ben dün gece de bir ailenin yanındaydım, bütün aileleri tek tek ziyaret etmiş bir kişiyim- ciddi şekilde bir beklenti var. Hadi savcılık soruşturması sürüyor diyelim ama idari açıdan da ne bir görevden el çektirme var ne bir görevden alma var ne de bir istifa var. Bu konuların da aileler tarafından gerçekleşmesi beklenen konular olduğunu dile getirelim. Aileler bu işin sorumlularının cezasını çekmesini istiyor, adalete güvenmek istiyor. Soma’da yaşadığımız kötü tecrübeleri tekrar etmek istemiyor aileler, ciddi bir beklentileri var ve gözleri de bu Komisyonun üzerinde, onu da belirteyim. O anlamda hepimize ciddi bir sorumluluk düşüyor bu sürecin aydınlatılmasıyla ilgili. Hem Meclis Araştırma Komisyonuna biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak katkılarımızı sunacağız; ihmallerin, alınmayan tedbirlerin araştırılmasıyla ilgili süreçle ilgili detaylı bir şekilde çalışmalarımızı yürüteceğiz. Hem ailelerin yanında olmaya süreci hem hukuki olarak hem de tüm bu süreci takip etmeye devam edeceğiz.

Tabii, daha önce de 15 Temmuzla ilgili araştırma komisyonu kuruldu, -az önce de söyledim- Soma’ya ilgili kuruldu, Rabia Naz’ın ölümünün araştırılmasıyla ilgili bir Meclis araştırma komisyonu kuruldu. Yine, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılmasıyla ilgili bir komisyon kuruldu ama bu komisyonların bu kadar yaptığı çalışmaların sonunda ne oldu? Bu soruyu hep birlikte sormamız gerekiyor. Çünkü Meclisin yasama yetkisinin dışında bir de denetim faaliyeti için bir araç aslında bu araştırma komisyonları. Meclisin denetim yetkisini biz bu Meclis araştırma komisyonlarıyla yürütüyoruz ama bu yürütülen çalışmaların sonunda ne oluyor, neler değişiyor, somut etkileri nedir bu araştırma komisyonlarının; bunu da iyi irdelemek gerekiyor.

Son olarak da bu Komisyon tabii ki toplumda derin yaralar açan bir facianın sonucunda kuruldu. Evet, herkes çok üzgün ama biz beklerdik ki hani “siyasetüstü” deniliyor ya Başkanlık Divanında da biz muhalefet partilerine eşit şekilde yer verilmesini beklerdik. Daha önce de Meclis araştırma komisyonlarında bu söylendi ama gerçekleşmedi. Yine AK PARTİ iktidarı, yine Kâtip Üye MHP’den bir milletvekili var. Biz isterdik ki bütün muhalefet partileri Başkanlık Divanında yer alsın. Daha önceki araştırma komisyonlarında da bu olmadı, bunda da Başkanlık Divanına ne yazık ki Meclis Araştırma Komisyonunun Meclis araştırma önergelerinin 5 parti tarafından verilen bu önergelerin bu uzlaşısı Başkanlık Divanına yansımadı. Tutanaklara geçmesi açısından bunu söyleyeyim.

Katılımcılarla ilgili listeyi de zaten önerilerimizi de vereceğiz.

Teşekkür ediyorum ben.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Teşekkür ediyoruz Aysu Hanım.

Biz de önerileri yazılı olarak alıp onları değerlendireceğiz, tavsiyelerinizi de aynı şekilde.

Şimdi, Deniz Bey, buyurun.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Acı bir konunun üzerine kurulmuş bir araştırma komisyonu üyeleri toplantısını yapıyoruz, bu ilk toplantımız. Yoğun bir toplantı trafiği olacak belli ki. Konu teknik, bilimsel bir konu. O nedenle milletvekillerinin mümkün olduğunca Araştırma Komisyonu süresince teknik anlamda da kendilerini geliştirebilecekleri bir süreci yaşayacaklarının altını çizmek istiyorum. Yani konunun sözlü, siyasi bir yanı tabii yürüyecek ama aynı zamanda da burada bilim insanlarını da dinleyeceğiz ve bir şekilde bu tip kazaların, bu tip felaketlerin yaşanmasının kök nedenlerini bir kez daha ortaya çıkarmaya çalışacağız.

Ben bir elektrik mühendisiyim. Bu tip özellikle gerek maden ocakları gerekse buna benzer sektörel alanlarda doğa kanunlarının geçerli olduğunu iyi bilen birisiyim. Yani eğer işinizi şansa, tesadüfe bırakırsanız bu tip kazaların olması da kaçınılmaz olur veya gerekli tedbirleri almazsanız uzunca bir süre yani bir futbol maçı perspektifinden söyleyelim: Seksen dokuz dakika boyunca iyi savunma yaparsınız ama bir anlık boşluk, bir anlık hata, bir anda bir bakarsınız, kalenizde hiç istemediğiniz bir sonuç olmuş, hanenize eksiler yazılmış ve maçı kaybetmişsiniz. Burada tabii ki bir maç gibi olayı değerlendirmiyoruz ama tedbirlerin yeterince alınmadığı açık. Neden ? Çünkü bu yaşanan facia bir doğal afet değil; deprem değil, sel değil. Olay bir kaçınılmazlık senaryosu üzerine kurulmak istenebilir ama bu olayda bir kaçınılmazlık söz konusu değil. Bizim samimi bir şekilde bu olaya sebep olan etkenleri veya sadece insana bağlı denetim mekanizmasının içindeki noktaları tespit edip, onları insana bağlı olmaktan çıkarıp çok yönlü, denetlenebilir, izlenebilir, yapay zekayla da izlenmesine imkân verecek bir süreci geliştirmek için burada çalışmalarımızı yapacağız.

Bugüne kadar Türkiye’de birçok felaket, birçok kaza yaşandı. Örnek olarak Devlet Demiryolları ağındaki pek çok bölgede tren kazaları oldu ve ağırlıklı olarak da suçlu makinist olarak ilan edildi. Uçak kazaları oldu, suçlu yine hayatını kaybeden pilot oldu. Bu ülkede -Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Sayın Muhsin Yazıcıoğlu’nu taşıyan- helikopter faciası yaşandıktan sonra günlerce helikopterin bulunduğu koordinat tespit edilemedi ve enkaz bölgesine ulaşamadı. Şimdi, tüm bunlar bütün araştırma süreçlerinin, denetleme süreçlerinin Türkiye’de aksadığını gösteren örnekler. Dolayısıyla da bu Araştırma Komisyonunun temel vazifesi, bir sonuç olarak burada çeşitli gerekçeler, bahaneler üreterek bu kazanın, bu felaketin Amasra’da yaşanmadığına Türkiye’yi inandırmaya çalışmak değil,

aksine bu acı gerçeği yüreğimizin tam ortasına koyarak bunun kök nedenlerini bulmak görevidir. Ben ümit ediyorum bu görevi elimizden geldiğince tez-antitez-sentez yaparak bu araştırma raporunda ortaya koyalım.

Hepimiz her konuda aynı fikirde olmayacağız, olamayacağız; doğru, olmamalıyız da zaten. Yani karşıt görüşleri oluşturmalıyız ki ortada gerçek felakete neden olan sebepler ortaya çıksın. Bu bakımdan özellikle milletvekillerimizin mümkün olduğunca sadece okuduğuyla değil, sadece dinlediğiyle değil, aynı zamanda da Türkiye'ye örnek olabilecek pek çok noktada belki maden ocağı ziyareti yapmanın da... Yani hâlihazırda hem kendi hata payı da olan kendi maden ocaklarındaki sistemlerimizle ilgili ziyaretler yapıp aynı zamanda da buradaki riskleri minimize eden dünyadaki diğer örneklerin bir kısmını da en azından -çok da zaman almayacak şekilde- buradaki heyetin görmesi, bu konuda da brifing alması, bunun da Sayıştay raporuna yansımalarıyla Türkiye madenciliğinde bu tip felaketlerin önüne geçmek için daha fazla adım atmış olacağımızı düşünüyorum.

Ben tüm milletvekili arkadaşlarıma hem milletimiz adına tekrar başsağlığı diliyorum; aynı zamanda da sabırlı, güçlü ve sonuç alabileceğimiz tavsiyeleri üretebileceğimiz verimli bir toplantı trafiği yapmamızı diliyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Deniz Bey, teşekkür ediyoruz.

Bu konuda inşallah, rahat olmamız lazım geldiğini zamanla hep beraber göreceğiz. O iletişimi hep beraber kendi aramızda kuracağız. Bu kanaat hepimizde inşallah oluşmuş olacak.

Kani Bey, buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili vekil arkadaşlarım; öncelikle çok zor bir süreçten geçiyoruz. 41 arkadaşımızı maalesef madende kaybettik; yaralı kardeşlerimiz var, acılı aileler var.

Evet, Sayın Bakanım, biz -siz de- daha önce de bu masalarda maden cinayetlerini birçok kez görmüştük, konuşmuştuk. Soma, Ermenek, Siirt Şirvan madenlerine gittik, beraber gezdik, beraber dolaştık. Oralarda işçi sağlığı, iş güvenliği önlemlerinin ILO kriterlerine uygun hâle getirilmediğini gözlerimizle gördük. Ve üzülererek söylüyorum: Bu kazalar, bu cinayetler göz göre göre geldi. Bunları neden söylüyorum? Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ETUC'da yöneticilik yaptığım dönemlerde Türkiye'de olduğu gibi Soma madenlerine ben indim, Ermenek'e gittim, Zonguldak'taki madenleri gezdik. En son güzel bir gelişmeyi de Zonguldak'ta Karadon madenlerinde gördüm, güzel bir çalışma izledim. Kendisi beni oraya davet etti ve Çin modeli bir sistemi uyguladıklarını bana söylediler ve Avrupa'da madenleri dolaşırken gerçekten gıptayla baktım.

Mesela ben şuna şahit oldum: Madenlerde çalışan işçi arkadaşlarımızın bazıları yaş günü geldiğinde aileleri pasta alıp asansörle madenlere kadar iniyorlar, yaş günü kutlamalarını oralarda yapıyorlar ve pastayı dağıtıyorlar, sonra da aileler evlerine dönüyorlar. Yani ben şöyle düşünüyorum: Bizim bu insanlardan eksik kalan yanımız ne? Neden bizde toplu katliamlar oluyor? Niçin insanlarımız ölüyor? Gerçekten üzüliyoruz yani. Burada farklı nedenlerle belki bir araya gelebilirdik.

Burada şunu anlatmaya çalışıyorum: Hatırlarsanız Sayın Davutoğlu Başbakan, Üçlü Danışma Kurulunda, orada defalarca söyledim; hatırlatmak açısından söylüyorum, kayıtlara geçmesi açısından. Bizim yaptığımız istatistiklere göre 2002 yılından bu yana uluslararası çalışma örgütü ILO kriterlerine uygun işçi sağlığı iş güvenliği önlemleri alınmadığından dolayı 30 bine yakın arkadaşımızı aşlında kaybettik arkadaşlar. Bu çok büyük bir rakam. Yani bakıyorsunuz istatistiklere, hâlâ Avrupa'da 1'inciyiz ve dünyada 3'üncüyüz.

Geçen hafta ben ILO'yla görüştüm, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu yöneticileriyle görüştüm ve istatistikleri talep ettim. Gerçekten istatistikler ya utanç verici bir şey bizim açımızdan tabii. Ya biz bu ülkenin bir anlamda yöneticileriyiz yani insanların ölmesi için değil insanların yaşaması için biz bu Türkiye Büyük Millet Meclisinde görev yapıyoruz.

Hatırlarsanız, bir iki... Sadece kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum, o konuşmamda şunu söylemiştim çok önemli gördüğüm için: Redevans Anayasa'ya aykırıdır, hukuksuz olarak yapılan bu sözleşmeler feshedilmelidir ve tekrarı kesinlikle olmamalıdır. Taşeronluk kesinlikle yasaklanmalıdır, madenleri kesinlikle biz kamulaştırmalıyız, kamu eliyle madenlerin işletilmesi gerekir düşüncesi içerisindeyim demiştim. Sendikalaşmanın önündeki engeller mutlaka kaldırılmalı, maden işçilerinin sendikalı olmasının önü açılmalıdır, madenlerin denetim mekanizması bağımsız olmalıdır ve harcamalar kurulacak bir fondan karşılanmalıdır. Ayrıca devletin denetimi güçlü bir hâle getirilmelidir. Yani şunu anlatmaya çalışıyorum arkadaşlar: Bir iş yerinde işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanı eğer o iş yerindeki işverenden maaş alıyorsa orada gerçekçi bir denetim yapması mümkün değil, bunu biz Soma'da gördük. Yani Soma'da bazı işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanlarının madenlere inmeden yukarılarda sözleşmeler yaptıklarını, tutanaklar yaptıklarını biz gördük, buralarda şahit olduk. Yani bundan sonra bunların olmaması için... Bakın, bu çok önemli bir konu, benim üzerinde çok durduğum bir konu. Kesinlikle Türkiye'de işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanlarının bağımsız kurum ve kuruluşlardan maaş alması gerekir.

ILO'nun madencilikle ve diğer çalışma alanlarıyla ilgili sözleşmeleri ve diğer uluslararası mevzuat en uygun bir şekilde düzenlenmelidir. Madenlerde yaşam odalarının kurulması hızla gerçekleştirilmelidir. Madencilikte havza üretimine geçilmeli ve havza bazlı üretim haritası çıkarılarak bütünlüklü bir madencilik üretimi kamu eliyle sürdürülmelidir. Madenlere indiyseiz görmüşsünüzdür, her taraf paramparça. Taşeron gelmiş, parçalamış yani öyle bir noktaya gelmiş ki madenlerimiz, ya bir inerseniz, benim ne anlatmak istediğimi o zaman anlayacaksınız. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı oluşturulmalı ve merkezden yönetilmesi anlayışından kesinlikle vazgeçilmeli. Eğitim ve uygulamayla ilgili maden ocağı sistemi geliştirmeli ve bu ocaklarda eğitim ve uygulamayı tamamladıktan sonra madenci sıfatı kesinlikle kazanılmalı.

Ben, şimdi, Bartın Amasra madenleriyle ilgili konuşmak istemiyorum. Çünkü hepimizin elinde veriler var. Bunları tabii daha sonra konuşacağız. Bu ilk toplantımız olduğu için... Ancak ben şunu da söylemek istiyorum kayda geçmesi açısından: Şimdi, Soma'da sertifikası olan arkadaşlarımı gördüm, sonra da araştırdım. Biliyorsunuz Manisa'da Menderes Üniversitesi var. Ben bu işin takipçisi oldum.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Celal Bayar.

KANİ BEKO (İzmir) – Efendim?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Celal Bayar.

KANİ BEKO (İzmir) – Pardon, Celal Bayar Üniversitesi var.

İşin takipçisi oldum, gittim, gerçekten söylüyorum kulaklarıma inanmadım. Yani bazı arkadaşlarımızın sadece işe gidebilmek için para verip oradan sertifika aldığını ben biliyorum. Arkadaşlar bu şakaya gelmez. Yani bir madenci arkadaşımız eğer o madenlere incekse mutlaka bu madenci arkadaşımızın elinde en az üç ay, dört aylık bir sertifikası olması lazım. Bu işin şakası yok ve dolayısıyla ondan söylüyorum, eğitimle, uygulamayla ilgili maden ocağı sistemi geliştirilmeli ve bu ocaklarda eğitim ve uygulamayı tamamladıktan sonra madenci sıfatı kazanılmalı.

6331 sayılı Yasa... Bu alanda denetimin piyasaya devredilmesi iş cinayetlerini arttırmıştır. İşçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili özerk demokratik bir kurumsal yapı, sendikalar, meslek oda ve birlikleri ve üniversitelerle birlikte oluşturmalıdır. Zaten az önce bizim arkadaşlarımızın da verdiği öneri ve sizin de burada söylediğiniz yani demokratik kitle örgütleriyle, meslek odalarıyla görüşerek, konuşarak... Ya gerçekten buraya yüreğimizi koyalım, elimizi koyalım.

Yani asıl mesele... Ya, burada siyaset falan yapmıyoruz. Ya kimse de bizi yanlış anlamasın. Ben oralardan geliyorum, kırk beş yıllık da sendikacıyım. Bunlar yaşanmasın. Ya, bizim Türkiye neden işçi sağlığı iş güvenliğiyle... Avrupa'da neden 1'inciyiz? Ya, dünyada neden 3'üncüyüz?

Yani geçen ay... Sayın Bakanım, biliyorsunuz ILO -ben 7 kez gittim- her yıl en kötü çalışma koşulları olan 10 ülkeyi açıklıyor ve o 10 ülkeyi de Aplikasyon Komitesine çağırıyorlar -yani orada hesap sorar gibi- orada diyorlar ki: "Kardeşim, siz ülkenizde neden işçi sağlığı ve iş güvenliği kurallarını ILO kriterlerine uygun hâle getirmiyorsunuz." Yani her yıl bizi uyarıyorlar. Şimdi baktım. listeyi gördüm, ETUC listesinde yani Türkiye yine var, Bangladeş var biliyorsunuz, Brezilya var yani bizim o Aplikasyon Komitesini kurtarmamız gerekiyor.

Benim en son girdiğim toplantıdan da bahsederek ben burada sözlerimi toparlayacağım. Cenevre'de, inanın o toplantıda İtalyan bir işveren yani şöyle bir ifade kullandı: "Ya, arkadaşlar, Türkiye'deki işverenlere gidin, ya, onları biraz uyarın." dedi ya. Ya, bu kadar olmaz! Türkiye'de gerçekten iş cinayetleri, iş kazaları, bir hayli fazla. Ya, düşünabiliyor musunuz, bir başka ülkenin işvereni eğer bizi de uyarıyorsa artık bizim vekiller olarak gerçekten elimizi bu taşın altına koymamız gerekir düşüncesindeyim ben.

Tekrar başta size, Komisyondaki arkadaşlarıma çalışmalarında başarılar diliyorum. Ben umutluyum, inanıyorum ama önümüzdeki dönemde de tabii ki yapılacak olan çalışmalar sonrasında bana göre timsah gözyaşları değil... Yani o anaların yüreğinin bundan sonra yanmaması için ya, biz gerçekten elimizi böyle vurduğumuzda biz bu sorunu çözeriz. Çözülmeyecek bir sorun değil bu sorunlar. Grizu şakaya gelmez, madenler şakaya gelmez. Fabrikalardaki çalışan işleri siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum.

İstersen bir anımı anlatayım ve kapatayım. Biraz fazla konuştum galiba.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Yok, estağfurullah.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Bakın, arkadaşlar, sadece küçük bir anımı anlatayım ben. Ermenek'te beraberdik. Ermenek'te 22 arkadaşımız madenlerin içerisinde, analar ağıt yakar yani korkunç çığlıklar var. O anda baktım madenci işçiler -o zaman DİSK'in Genel Başkanıydım- beni görünce benim yanıma geldi. Bir de madenlerin hemen önünde İzmir Büyükşehir Belediyesinin kurtarma aracı vardı. Oradan da bir arkadaşımız işte "Başkan, hoş geldin. Başkan, hoş geldin." falan. Baktım, sanki uzaylı biri geliyor, ya uzaylı gibi. Yanıma yaklaştı burada İzmir "İZELMAN" yazıyor. İzelandaki biz yetkiliyiz, İzemandaki toplu iş sözleşmesini ben yaptım. Ya, inanın size gerçekleri anlatıyorum, sakın ola yani yanlış anlamayın benim anlattıklarımı.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Burası da artık bir aile sohbeti yani kendi içimizde bunları rahat konuşmamız lazım.

KANİ BEKO (İzmir) – Yanı başımda da Faruk Çelik, Çalışma Bakanı, hemen onun yanında da Ermenek'ten bir maden işçisi arkadaşımız; arkadaşımıza baktım yani üstü perişan ve sol taraftaki arkadaşın da İzmir'den İZELMAN'cı arkadaşım yani benim toplu iş sözleşmesi yaptığım iş yeri... "Senin elbiselerin kaç dolar?" dedim. O zaman için bana "Başkanım, benim bildiğim 300 dolar." dedi.

Biraz da güldüm tabii. Yani bütün tesisatlarını biz arkadaşlarımıza toplu iş sözleşmesiyle kazandırdık. Sonra sağ taraftaki madenciye sordum, Çelik bunu bilir, onun yanında sordum. “Senin baretin kaç para?” dedim “Başkan, bu baret 5 lira. Ben bu baretı kendi paramla aldım.” dedi. Düşünebiliyor musunuz... Yani başımda 3 bakan arkadaşım vardı. Yani şimdi şunu anlatmaya çalışıyorum: Bunlar bizim çocuklarımız, bunlar bizim ülkenin evlatları. Gerçek söylüyorum: İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini ILO kriterlerine uygun hâle getirirsek buralarda hiçbir sorun kalmaz.

Dolayısıyla benim sizden bir ricam, bu konuda ömrü geçen bir arkadaşınız olarak bu çok önemli bir konu, iyi çalışmamız lazım. Yani dersimizi eğer iyi çalışırsak bundan sonraki iş cinayetlerinde ben önleriz düşüncesi içerisindeyim.

Ben biraz uzattım ama hepinizden özür dilerim. Kalbim, gönlüm tabii ki her zaman olduğu gibi işçilerden yana, siz de onları düşünüyorsunuz.

Tekrar ölenlere başsağlığı diliyorum, yaralıları da acil şifalar diliyorum. Ölenlerin ailelerine başsağlığı diliyorum. Çalışmalarınızda da başarılar dilerim, sağ olun.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Kani Beko Bey’e teşekkür ediyoruz. Tecrübesinden dolayı, burada olmasından dolayı ben büyük katkı koyacağına inanıyorum. Biz kendisine teşekkür ediyoruz konuşmasındaki hassasiyetten dolayı da.

Hep “Allah vermesin.” deriz, kendi çocuğumuz olsa nasıl araştırıcaksak bizim bunu öyle araştırmamız lazım. Empatinin daha ötesinde bir iş bu çünkü bize emanet ediyor oradaki aileler. Bunu her birimiz yüreğimizde hamdolsun hissettiğimiz için de buradayız. Bu sorumluluk içerisinde de inşallah hep beraber çalışacağız. Hangi görevlerimiz olursa olsun bu inşallah değişmeyecek.

Evet, Lütfi Bey, buyurun.

LÜTFİ KAŞIKCI (Hatay) – Evet, Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; ben de öncelikle hepinize hayırlı günler diliyorum.

Bartın Amasra’da meydana gelen maden kazası neticesinde 41 vatandaşımız şehit oldu ve şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun. Hâlen hastanede tedavi gören madencilerimiz var, onlar da inşallah bir an önce sağlıklarına kavuşurlar.

Değerli Başkanım, böyle bir Komisyonda daha önce de görev almıştım. Yine acılar üzerine kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir Komisyon vardı. O Komisyonda İlyas Bey’le beraber... Hemen Elazığ ve İstanbul depremi neticesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde teşkil edilen bir Deprem Araştırma Komisyonu vardı. O Komisyonda burada hatırladığım kadarıyla İlyas Bey vardı, İlyas Bey’le beraber o Komisyonda görev yaptık. Yine orada da gerçekten Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisi hepimizin üzerine büyük bir yük ve vebal yüklemişti. Ancak tüm siyasi partilerden milletvekillerimizle birlikte üç aylık Komisyon süresini bir ay daha arttırarak çok güzel bir çalışma yaptık. Çalışmanın neticesinde de biraz önce sizin buyurduğunuz gibi bu Komisyon aynı zamanda tavsiye niteliğinde, kurumlara tavsiye yapabilen bir komisyon. Tüm kurumlarımızla da gerek sahadaki tecrübelerimizi, gerekse burada dinlediğimiz arkadaşlardan elde ettiğimiz gözlemlerimizi kurumlarımızla paylaştık. Kurumlarımızla paylaşırken de... Hatta şunu da ifade edeyim: Kurumlarımızın da deprem öncesi aslında ne yapılacağı konusunda tüm kurumlarımızın çok tecrübeli olduğunu da gördük.

Yine, acılar üzerine kurulu bir Komisyon. Bu Komisyonda biz de Milliyetçi Hareket Partisi adına milletimizin bize yüklemiş olduğu sorumlulukla hareket edip hem teknik bakış açısını elden bırakmadan aynı zamanda da vicdani bir Komisyon olduğunu da buranın çok iyi biliyoruz. O yüzden

hiç kimsenin tereddüdü olmasın, o 41 vatandaşımız hepimizin ailesinin birer ferdi gibi. Onların başına gelen bu olayda ihmal veya ihmaller zinciri varsa da bunların aydınlığa kavuşturulmasıyla ilgili de çalışmalarımızı devam ettireceğiz.

Fakat her kurulan araştırma komisyonunda bence komisyonlarımıza haksızlık da ediliyor. Bir kere şunu iyi belirlemek lazım ki biz, yargının yerine kendimizi koyacak bir kurum değiliz. Dolayısıyla yargı zaten süreci bir taraftan takip ediyor. Biz sadece süreçte eksikler nelerdir ve bu eksiklerle ilgili de Türkiye Büyük Millet Meclisinde acaba yasama faaliyetleri içerisinde bir kanun değişikliğiyle kurumlarımızın elini güçlendirebilir miyiz? Aslında temel olarak burada yapmaya çalışmış olduğumuz çalışma bu şekilde. Fakat her zaman -Deprem Komisyonunda da bununla karşılaştık- “Millet bizden çok önemli görev bekliyor.” denilerek aslında Komisyonun üzerine amacını aşan bir sorumluluk yükleniyor gibi düşünüyorum. Biz burada nasipse hem gidip sahada hep beraber gözlemlerde bulunacağız hem de gelen, konusunda uzman arkadaşlarımızı dinleyip onlara sorular soracağız. Sonuçta elde ettiğimiz gözlemleri de kurumlarımızla paylaşacağız. Ben böyle bir hadisenin tekrardan bu coğrafyada, bu ülkede yaşanmamasını temenni ediyorum.

Onun dışında da Türkiye Taşkömürü Kurumunu her yıl bir alt komisyonda bir de üst komisyonda denetleyen bir milletvekiliyim. Burada yine Polat Bey var, Deniz Bey var, Kemal Bey var. Bir KİT olması hasebiyle bu kurumumuzu her yıl Türkiye Büyük Millet Meclisinde denetledik. O denetimler esnasında da Kurumumuzun aslında yeniliklere açık, eleştirileri de dikkate alan bir kurum olduğunu ben net bir şekilde gördüm. Hatta bir defasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekilimiz, Zonguldak Milletvekilimiz Sayın Deniz Yavuzylmaz Bey’in, Sayın Genel Müdürümüzle Türkiye Taşkömürü Genel Müdürümüzle birlikte ortak bir proje yaptıklarını da çok net bir şekilde gördüm. Yani Kurumumuzun böyle iktidar, muhalefet öteleyen bir kurum olmadığını... O toplantıda Deniz Bey’in çıkışı ve Sayın Genel Müdürümüzün o çıkışı alıp o projeyi hayata geçirmesi ve daha sonraki toplantıda da gelip Deniz Bey’e teşekkür edip “Sayın Milletvekilimiz bize ufuk açtınız. Sizin ortaya koyduğunuz vizyonu aldık, biz BOTAŞ’la beraber bir proje hâline getirip daha sonra da onu Kurumumuzda tatbik ettik.” demesi benim için çok önemliydi.

BAŞKAN TANER YILDIZ - Ne güzel.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) - Bunu da niye ifade ettim? Bu kurumlar bizim kurumlarımız. Bu kurumlar hepimizin alın teriyle, milletimizin alın teriyle kurulan kurumlar. Dolayısıyla, hiçbir kurum bünyesinde böyle bir olayın yaşanmasını kesinlikle istemez. Hele ki Türkiye Taşkömürü... İşte son KİT toplantısında yaşadığım olayı da burada sizlerle paylaştım. Genel Müdürlük seviyesinde, Cumhuriyet Halk Partili bir milletvekilimizin ortaya koyduğu bir projeyi alıp onu hayata geçirebilecek derecede de bir anlayış içerisinde olan bir Genel Müdürümüzdü. O yüzden başta Kurumumuz olmak üzere -ki hiçbirimiz herhâlde o Kurumumuz kadar, o Kurumda görevli olan arkadaşlarımız kadar içimiz yanmamıştır çünkü onlar bire bir sürecin içerisinde- milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Komisyonunda da Aysu Hanım söyledi, Başkanlık Divanında... Ben Başkanlık Divanında olacağımı dün öğrendim ama şunu samimi bir şekilde size ifade edebilirim. Evet, benim için bir onurdur Başkanlık Divanında olmak ama göreceksiniz ki sizler kadar her gelen teknik heyeti burada sorgulayan, sorularla konuyu anlamaya çalışan bir performans sergileyeceğimi de yine Deniz Bey Komisyondan iyi bilir. Burada da Allah nasip ederse bu Komisyonunda da bu tutumumuzu devam ettireceğiz. Tekrardan milletimizin başı sağ olsun. Bu Komisyonumuzun da hayırlı çalışmalar yapıp milletimizin önüne önemli bir projeksiyon koyacağını da inşallah temenni ediyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ - Evet Lütfi Kaşıkçı Milletvekilimize teşekkür ediyoruz hassasiyetinden dolayı.

Cemal Bey, buyurun.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Bartın'ın Amasra ilçesinde bir maden ocağında meydana gelen elim kaza neticesinde 41 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 11 vatandaşımız da yaralanmıştı. Dolayısıyla, bu acı tüm milletimizin acısı oldu, hepimizin yüreği yandı. Hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum; ailelerine, büyük Türk milletine başsağlığı diliyorum; yaralanan maden işçilerimize de acil şifalar diliyorum.

Bu maden kazasının neticesinde devletimizin yapacağı işler var. Bunlar adli ve idari araştırmalar olarak hemen kazanın akabinde çalışılmaya, soruşturulmaya başlanmış, 6 savcı görevlendirilmiş, ayrıca Enerji Bakanlığımızın, Çalışma Bakanlığımızın görevlendirdiği müfettişler, uzmanlar olayı incelemeye almışlar ve olayın üzerinde çalışıyorlar.

Hepimiz biliyoruz ki maden işçiliği dünyanın en riskli mesleklerinden biridir. Teknolojinin gelişmesine rağmen, alınan tedbirlere rağmen yine de bu riskleri azaltmak mümkün ama tamamen ortadan kaldırmak mümkün olmamaktadır. Özellikle grizu patlamalarına yer altı madencilğinde çok rastlıyoruz, başımıza Türkiye'de birçok kere gelmiştir ve birçok canımızı burada kaybetmişizdir. Elbette biz kendimizi Araştırma Komisyonu olarak adli makamların ya da idari makamların yerine koyacak değiliz. Burada olayı Türkiye Büyük Millet Meclisinin bize tevdi ettiği yetkilerle birlikte araştıracağız, teknik konuları dinleyeceğiz. Hepimiz maden mühendisi değiliz, çalışma sistemimiz bellidir. Dolayısıyla, ben de jeoloji mühendisiyim. Bu meselelerle ilgili çalışmalarım oldu. Gerek yurt içinde gerekse yurt dışında birçok maden işletmesine girdim, çalıştım, gördüm. İnşallah Komisyonumuz verimli bir çalışma gerçekleştirecektir ama benim temennim şudur ki burada zamanı çok iyi kullanmamız gerekiyor. Bu kullandığımız zamanla birlikte bir neticeye varmamız gerekiyor. Dolayısıyla, Amasra'da yaşanan elim kazanın bir daha ülkemizde yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınması elbette hepimizin beklentisidir. Orada eğer bir sorumlu, bir ihmal varsa ki bunların da gerekli cezaya çarptırılması hepimizin temennisidir.

Enerji Bakanının Mecliste yaptığı bilgilendirmede söz konusu maden işletmesinde çok büyük yatırımlar yapıldığı gözlenmektedir. Her türlü tedbirin alındığı ifade edilmiştir. Son, 2010 yılından beri 77 milyon TL'lik bir yatırımın oraya yapıldığı ifade edilmiştir. Bütün bunlara rağmen orada yaşanan kazanın, bir teknik kaza mıdır, ihmal midir? Bunlar da elbette idari yönden, adli yönden araştırılacaktır.

Cenab-ı Allah vatanımızı, milletimizi her türlü afetten korusun. İnşallah ülkemizde bir daha böyle kazalar yaşanmaz ve bütün madenlerin gözetim altına alındığını, takip edildiğini de Sayın Cumhurbaşkanımız açıkladı, ifade etti. Bu da önemli bir konudur. Bunların araştırılması, diğer madenlerde de eksiklikler varsa onların giderilmesi de elbette ülkemiz açısından sevindiricidir.

Kurulan Komisyonumuzun çalışmalarının hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi en içten saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ - Cemal Çetin Vekilimize teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz isteyen İlyas Bey var, İlyas Bey'den başlıyoruz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Evet, Başkanım teşekkür ediyorum ben de.

Öncelikle de bu maden kazasında hayatlarını kaybeden maden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralı olanlara acil şifalar diliyorum. Bir de bugün güzel, sevindirici bir haberi de televizyonlarda dinledim. Şehidimiz Selçuk Ayvaz'ın yeni bebeği dünyaya gelmiş, “Sungur Selçuk” ismi verilmiş. Sungur'u bildiğim kadarıyla rahmetli babası istemiş, Selçuk ismini de Sayın Cumhurbaşkanımızın o bölgede ziyaretteyken böyle bir talepleri olmuş. Dolayısıyla “Sungur Selçuk” ismi verilmiş. Ben bebeğimize Allah'tan hayırlı uzun ömürler diliyorum, bahtı açık olsun inşallah.

Evet, gerçekten zor bir konuyu işliyoruz ama ben şundan eminim... Geçmişte 2 komisyonda görev aldım. Deprem Komisyonunda Lütfi Bey’le birlikteydik, sonra müsilajla ilgili komisyonlarda görev aldık. Her 2 komisyonun da çalışmaları neticesinde komisyon üyelerinin önerileriyle birlikte rapor oluştuktan sonra o öneriler, verilen önerilerin, sunulan önerilerin bir kısmın gerek kurumlar tarafından gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından yasa hâline dönüştürüldü, bir kısmı da idari uygulamalarla yapıldı. İnanıyorum ki burada alınacak olan kararlarda, aynı şekilde idare yönüyle ve yasama yönüyle de yapılması gereken bir konu varsa onu da Meclis üzerine düşen görevi yapacaktır.

Tabii, burada çalışma şartları çok zor yani deniz seviyesinin altında çalışıyorsunuz, 350 metre altında çalışıyorsunuz, çok zor şartlar. Komisyonun ana görevi, burada belki öncelikle kazanın meydana gelişinde oluşan bir problem, sıkıntı, insan hatası, kusur varsa bunların tespit edilmesi tabii, öncelikli olacak ama bununla birlikte bence Komisyonun şunu da yapması lazım, şöyle bir çalışma da yapması lazım: Şimdi bu madenlere ihtiyacımız var, bunları çıkarmak zorundayız, işlemek zorundayız ancak şartlar da çok zor, işte deniz seviyesinden 350 metre aşağılarda çalışıyorsunuz, şartları da çok zor. Burada savunma sanayisinde elde edilen başarılar gibi bu alanlarda da teknolojiyi üst seviyede kullanabilir miyiz? Yani teknoloji ciddi anlamda ilerledi. Belki çalışmalarda insan gücünün daha minimuma indirilerek teknolojinin, robotların daha çok kullanılması konusunda da bir araştırma yapılabilir. Bu konuda da yetkili olan üniversiteler, bilim insanlarının dinlenmesinde fayda var diye düşünüyorum. Çünkü burada oturuyorsunuz, artık teknolojiyle yerin kaç kilometre altında olursa olsun izleyebiliyorsunuz. Ne bileyim dünyanın öteki ucunda yapılan çalışmaları izleyebiliyorsunuz. Bunun altyapısı var, bu yapılabilir. Dolayısıyla, buradaki insan sayısı, çalışacak olan insan sayısı da minimuma indirilmiş olur diye düşünüyorum. Tabii, bu rapor sonunda çıkacak olan bu tür öneriler önemli diye düşünüyorum. Bu konuda da bir çalışma -az önce de ifade ettiğim gibi- yapılırsa bu yönüyle de konu incelenirse faydalı olur diye düşünüyorum.

Ben, Komisyon çalışmalarının daha önceki katıldığım komisyonlarda olduğu gibi başarılı bir şekilde neticeleneceğine inanıyorum ve buradan çıkan sonuçların da gerçekten Kurum ve Meclis tarafından da değerlendirileceğini düşünüyorum. Ben tekrar çalışmaların hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, İlyas Bey’e teşekkür ediyoruz.

Şimdi Ali Bey konuşacaklar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekillerimiz, değerli Komisyonumuzun uzmanları; öncelikle Amasra’daki kömür faciasında şehit olan kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyoruz, ailelerine sabır diliyoruz, inşallah böyle bir sıkıntıyı bir başka zaman yaşamayız.

Ben de sekiz yıldır milletvekiliyim. Başka komisyonlarda görev aldım. Hukukçuyum ama bu Komisyonda özellikle görev almak istedim çünkü gerçekten üzüntümüzü, orada yaşayan o acıyı, ızdırabı kardeşlerimizle beraber yaşamak ve yeni alınabilecek tedbirlerle ilgili acaba bir katkımız, düşüncemiz olabilir mi? Bunu Komisyon nezdinde dile getirmek ve ileride paylaşmak.

Ertesi gün, biz de Zonguldak Çaycuma’daydık kazanın olduğu gün. Hakikaten büyük bir acı ve ızdırıp. Yerin altında facia meydana geliyor ve büyük bir çaresizlik içinde siz ona müdahale edip onları kurtarmaya çalışıyorsunuz.

Tabii, diğer arkadaşlarımız, değerli milletvekillerimiz de söyledi; Komisyon, İç Tüzük’ümüz gereğince bir bilgi edinme yöntemi, Meclisin hem denetleme hem de bilgi edinme yöntemi. Bizim Komisyon çalışmalarımızın sonrasında, diğer Komisyonların birçoğunda olduğu gibi dile getirilecek

öneriler, eleştiriler, düşünceler bazen bir kanun, bazen bir yönetmelik bazen, bir idari tasarruf olarak uygulandı ve uygulanacak. Ben ümit ediyorum ki Komisyonumuz Türkiye'nin bu konudaki en uzman maden hocalarını, mühendislerini, iş güvenliği uzmanlarını, alanında, sektörde önde gelen insanları, hepsini davet edeceğiz, dinleyeceğiz. Türkiye Taşkömürü Kurumunun yetkililerini davet edeceğiz, onlardan olayla ilgili bilgileri alacağız ve mahallinde, yerinde de gidip acaba ilave hangi tedbirlerle bu sonuçlara ulaşılabilir, bunları hep beraberce çalışıp hem Meclisimizin hem de milletimizin önüne sunacağız.

Az önce İlyas Bey Vekilimizin söylediği gibi, iki yıl önce 50 dolar olan kömür, az önce baktım 388 dolar yani 50 dolara çıkan bir kömür, 388 dolara çıkmış. Dünyanın bütün sıkıntılarının temelinde enerji fiyatlarındaki anormal yükselişler var. Bizim de bu kömürleri çıkarmak, milletimizin bu zenginlikten istifade etmesini temin etmek, öbür taraftan da alınabilecek en üst düzeydeki güvenlik tedbirlerini almayı temin etmemiz lazım.

Olayın olduğu gün canlı yayına çok fazla insan katıldı. Benim dikkatimi çeken hususlardan biri de CHP Amasra İlçe Başkanı; eski bir madenci olduğunu, bu ocaklarda çalıştığını söylüyor. “Bizim, devletin işlettiği -ki bu ocakta aynen öyle- ocaklarda en üst düzeyde güvenlik tedbirleri alınır, en az kazalar meydana gelir ama bu kaza nasıl oldu bir türlü anlayamadım.” dedi canlı yayında, hep beraber dinledik. Tabii, bize düşen, insana düşen tedbirleri en üst düzeyde almak ve bunun alınmasını temin etmek ama maalesef bizde dünyada da kazalar oluyor. Biz orada bu acıyı daha büyütmekten ziyade acıların sebeplerini öğrenip kazaların sebeplerini öğrenip yenilerinin meydana gelmemesi için üst düzeydeki gayretimizi temin edeceğiz, sağlayacağız. İnşallah bizlerin de hep beraber katkısı olur ve yeni kazalara, yeni olaylara sebebiyet vermeyiz.

Bu vesileyle de Sayın Başkanım, Türkiye’de bu konuda zatıalınız tecrübeli hem Bakanlık yaptınız hem de uzun süredir mesleğin içinden birisiniz. Uzmanları çağırıp hızlı bir şekilde dinlemek ve mahallindeki incelemelerin sonunda da inşallah Meclisin seçim takvimini de esas alarak bu Komisyon raporunu yetiştirip Genel Kurulda okunmasını temin eder ve müzakeresini yapmayı sağlarız.

Tabii, bazen Meclis onlarca komisyon çalışması yaptı. Arşivlere bakıyorum, yüzlerce rapor duruyor. Her gün yeni araştırma önergelerinden bu çok kıymetli çalışmaları Genel Kurulda görüşüp de bunlarla ilgili müzakere etmeyi bir türlü fırsat bulamıyoruz. Bu da ilginç, Meclisin kaderi herhâlde diyorum.

Yüce Meclisi ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Teşekkür ediyoruz Ali Bey.

İnşallah hukukçu kimliğinizle bu Komisyona katkılarınızın çok olacağına inanıyoruz.

Selim Bey, buyurun.

SELİM YAĞCI (Bilecik) – Sayın Başkanım, çok değerli Komisyon üyeleri; acımız ortak, öncelikle tüm kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Başımız sağ olsun. Komisyonumuzun da toplantısının bundan sonra bu tür kazaların oluşmaması noktasında hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Tabii, burada çok değerli üyelerimiz var; sizin Başkanlığınızla, tecrübenizle bir Komisyon görevini yerine getiriyoruz. Biz burada kesin bir suçlu bulmak veya suçlu olan birilerini aklamak için bir arada değiliz. Mevcut olayın suçluları, diğer şeyleri yargı ve diğer tahkikatlar sonucunda zaten ortaya çıkacak ama bu Komisyon çalışmalarıyla bu olayın tüm yönlerini araştırarak bundan sonra bu tür kazaların engellenmesi noktasında gerekli tedbirleri nasıl alacağız? Neler eksik yapılmış, ihmal

edilen suçlar nedir? Bunları bulma çabası, gayreti içerisinde olacağız. Eminim ki değerli üyelerimizin, sizlerin riyasetinde toplantılarımızla, dinleyeceğimiz bilirkişilerle bunlara en doğru tespitleri yerine getiririz diye düşünüyorum.

Tabii, bu işlere başlamadan önce aslında Türkiye Cumhuriyeti olarak artık günümüz şartları içerisinde her şeyi idareten değil, en idealini yapma hedefimiz var. Ve eğer dünyada madencilik yapılacaksa bunun en sağlıklı, iş güvenliği noktasında en mükemmel şekilde de bizim ülkemizde olması lazım. Az önce Ali Bey'in de ifade ettiği şekilde, belki dün değersiz bir metaydı ama bugün hakikaten değerli bir meta hâlinde dir ama ne kadar değerli olursa olsun en değerli şey dünyada insandır, insan hayatından daha kıymetli bir şey yoktur. Onun için bence bu Komisyonumuzun çalışmalarına başlamadan önce örnek alma, bu noktada sayın milletvekillerimizin de ifade ettiği şekilde ILO sözleşmeleri kapsamında ideal maden ocakları nedir? Bizim de kanaat sahibi olmamız açısından bunları yurt dışına gitmek, gözlemek, zaman açısından belki mümkün olmayabilir ama en azından bunların görüntüleri, diğer şeyler varsa burada bir izlenip kıyaslama yapma noktasında değerli olacağını düşünüyorum. Bir de ideal bir maden işletmesinin nasıl olması gerektiğini yani -ben uzun yıllar hâkimlik yaptım, hukuku da bir yerde matematikselleştirmek lazım- neyi arayacağımızı bilirsek ona göre çalışırız, ona göre sorular sorarız, araştırırız. Bu konuda da ideal bir maden ocağında nelerin olması gerektiğini, biz bu konularda neleri yapabilmışiz, neleri yapma imkânı olmamış, bunları yapabilmek için neler gerekir? Bu konular üzerinde de karşılıklı bir istişare yapılır ve araştırmalar yapılırsa eminim önümüzdeki yıllarda bu tür acı kazaları daha az yaşarız diye düşünüyorum. Sizlerin böyle çok değerli... Ben teknik bir insan değilim, hukukçuyum ama bu hayat tecrübemizle, mesleki tecrübemizle bu konuda katkı sağlamak istiyorum. Temennimiz böyle acıları bir daha yaşamamak.

Tekrar şehitlerimize rahmet diliyorum. Çalışmalarımızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, teşekkür ediyoruz Selim Bey'e.

Mehmet Ali Özkan Bey'e söz veriyoruz.

MEHMET ALİ ÖZKAN (Manisa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Manisa Soma'da yaşıyorum. 2014'teki kazayı tam merkezinde yaşamış bir insan olarak bu Komisyonda bulunmamın faydalı olacağını düşündüm. Bu sebeple görev talebimiz oldu, bu talep de kabul gördü. Her ne kadar maden mühendisi olmasam da madencilik alanında uzman bir insan olmasam da hukukçu kimliğim var, Ali Bey gibi, Selim Bey gibi ama az önce de ifade ettiğim gibi bir önceki büyük maden kazasını direkt merkezinde yaşamış bir insan olarak bu çalışmaya bir katkı sunabileceğimi düşündüm. O zaman 13 Mayıs 2014'ten sonraki kaza sürecinde, arama kurtarma çalışmaları ve sonraki süreçte sizin de riyasetinizde Soma'daki çalışmanın içerisinde bulunmuştuk. Sizin soğukkanlılıkla, büyük bir dirayetle o süreci yönettiğinize bizzat şahit olan, en yakından şahit olan kişilerden biriyim. O nedenle Komisyon Başkanı olmanızın da bu noktada çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Yine, benden önce konuşma yapan bütün arkadaşlarımızın ifadelerinden de şunu gördüm ki Komisyonda bulunan her bir arkadaşımız burada Komisyona en üst düzeyde katkıda bulunmak, en faydalı şekilde katkıda bulunmak amacını güdüyorlar. İnşallah üç aylık görev süresi içerisinde verimli bir çalışma gerçekleştirebileceğimizi umut ediyorum. Burada başta ilgili kurumların bürokratları olmak üzere üniversitelerden bilim insanlarımızı, özellikle madencilik sektöründeki yetkin insanları, sendikalarımızın yöneticilerini, yine özel sektörde madencilik konusunda deneyim sahibi olan insanları dinleyeceğiz. Muhtemelen bizzat gidip yerinde, maden ocaklarında incelemelerde, araştırmalarda bulunacağız ve neticede bir rapor ortaya çıkacak. Bu rapor sonucunda elde edilecek bulguların da mutlaka hem özel sektörde faaliyet gösteren maden işletmelerinde hem bürokraside hem de Meclis

noktasında belki bir yasal düzenleme ihtiyaç varsa dikkate alınacağını düşünüyorum. Çünkü 13 Mayıs'tan sonra Soma'da hâlen 4 adet yer altı işletmesi olmak üzere yaklaşık 6-7 tane açık ocak işletmesi var. 15 bine yakın insan oradaki madencilik sektöründe çalışıyor. O günden buraya gelinen noktada işçisinden en üst düzey yöneticisine kadar, genel müdüründen mühendisine kadar bakış açılarının çok daha değiştiğini, devletin denetim mekanizmalarının çok daha güçlü bir şekilde işlediğini görüyoruz. İnşallah bu Komisyon çalışmasını tamamladığında, Bartın ve Zonguldak havzası başta olmak üzere madencilığe de belki yeni bir bakış açısı getirme imkânımız da olacaktır.

Bu vesileyle tüm arkadaşlarımıza çalışmalarda başarılar diliyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Mehmet Ali Özkan Bey'e teşekkür ediyoruz.

Fahrettin Yokuş Bey, buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnşallah Komisyonumuz başarılı çalışmalar yaparak kaybettiğimiz 41 kardeşimizin ve o maden ocağındaki sıkıntıların bir daha ülkemizde yaşanmaması için ülkemizde yeni bir yol, yöntem açılır diye ümit ediyorum. Ben de maden şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralılarımıza Rabb'imiz şifa versin.

Efendim, tabii, burada çok kıymetli görüşler ifade edildi, ben de çok faydalandım. İlk defa bir komisyonda görev alıyorum.

Geldiğimiz nokta aslında kısaca şu: Evet, biraz önce ifade edildi, biz, Avrupa'da en çok kaza olan, en çok bedel ödeyen 1'inci sırada bir ülkemiz, dünyada da 3'üncü sıradayız. Biz madenlerimizi, maden ocaklarımızı ILO normlarına, o standartlara ulaştıramamışız. Bu eksiklik ILO'nun raporlarında da var. Şimdi, bütün bunları yan yana koyduğumuz zaman anlaşılan o ki bizim bir eksikliğimiz var. Zaten bu eksiklik 2014 yılındaki büyük Soma faciasında da ortaya konulmuş. Çok önemli, çok kıymetli bir komisyon raporu hazırlanmış. Ne kadarı hayata geçmiş, ne kadarı geçmemiş çok emin değiliz ama gördüğümüz şu: Toplum olarak ya da yönetenler olarak bu facialardan ders de çıkaramadığımız, zaman zaman facialardan sonra unuttuğumuz bir vaka. Bunu niye söylüyorum? Biraz önce burada Komisyonun yetki ve sorumlulukları tartışıldı, ifade edildi. Elbette ki bu Komisyon bir yargı komisyonu değil, tam anlamıyla bir denetim komisyonu değil ama bu Komisyonu oluşturan siyasi partilerimizin yani Meclisimizde grubu bulunan bütün siyasi partilerimizin Komisyon üyeleri burada. Bu Komisyonun çıkaracağı sonuçlar eğer Soma sonrası kurulan komisyon gibi rafta kalacaksa o zaman bunun çok anlamı olmadığını düşünüyorum. Mademki çözüm yeri Türkiye Büyük Millet Meclisi, mademki yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekillerinin üzerinde, o zaman bizim bunları hiç tartışmamamız lazım çünkü bizim milletimiz şunu bekliyor açık ve net: Artık bizim ülkemizde biz hiçbir insanımızı bu tür kazalarla kaybetmeyelim. Yani bizim insanımız bunu hak etmiyor mu? Elbette ediyor. O manada bence elbette ki herkesi dinleyelim ama sadece dinlemek yetmiyor, biz bu Komisyonun, her birimiz üyesi olduğumuz siyasi partilerin temsilcileriyiz burada yani bu Komisyon sonuçları acilen gerekirse Mecliste yasal bir düzenlemeyle ihtiyaç olan kısımları hayata geçirilmeli ama en önemlisi ise ILO normlarında teknolojinin artık madenlerimize, çalışma hayatımıza girmesi lazım. Bunun efendim, işte, madem maliyeti şudur, işte şu eksiktir, bu fazladır değil. Bütün mesele mademki insan, Madem ki bizim insanımız, bunları yaşatmak için, bir daha kazalar yaşanmaması için bunu yapmamız lazım. Ben bu Komisyonun çok büyük bir vebal aldığını düşünüyorum, bu mantıkla düşünüyorum çünkü yine ifade ediyorum, bu Komisyonun ortaya koyacağı sonuçlar mutlaka Mecliste yasal bir düzenlemeyle

ihtiyaç duyulduğu an hayata geçirilmeli ve artık ülkemizde madenlerimiz daha iyi denetlenebilmeli, madenlerimiz teknik donanımına ulaştırılabilmesi ve ILO normlarında -tekrar ifade ediyorum- çalışma hayatını yeniden düzenlememiz gerektiğini ifade ederek hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Fahrettin Yokuş Bey’e teşekkür ediyoruz. İyi bir katkı koydular görüşleriyle, inşallah Komisyonunda da o katkılara devam edecekler.

Şimdi Hamdi Uçar Bey’e söz veriyoruz.

Buyurun.

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinize saygılar, sevgiler sunuyorum. Bugün en son konuşmacıyım herhâlde Sayın Bakanım.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Bir iki arkadaşımız daha var.

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Evet, şimdi, tabii, Amasra’da yaşamış olduğumuz elim bir kaza sonucu 41 kardeşimizi şehit verdik; Allah’tan rahmet diliyoruz, kederli ailelerine başsağlığı diliyoruz. Olayın vuku bulduğu zaman diliminden bugüne kadar hep bölge milletvekili arkadaşlarımızla birlikte ailelerimizin yanında olmaya çaba sarf ettik, yanlarında olduk. Hep birlikte ülkemizin bütün kurumları, milletvekilleri sahadaydı, oradaydı, acıları paylaştı. Herkese teşekkür ediyoruz.

Açıkcası merkezinde bir milletvekili olarak, Zonguldak merkezde yaşayan bir milletvekili olarak, bu acıları yaşamış bir kardeşiniz, arkadaşınız olarak 1983 yılında Kandilli’de, 1992’de Kozlu Müessesesinde yaşanan acıda bizzat orada bulunmuş bir kardeşinizim. 2010 yılında Sayın Bakanım, zatiâlinizle birlikte yaklaşık orada bir aylık bir dönem içerisinde hep birlikte orada yaşanan acıları, dramları hep birlikte yaşadık; ne olduğunu, ne yaşandığını gördük, hep birlikte sahadaydık, oradaydık. Bugün yaşamış olduğumuz süreç de iliklerimize kadar işlemiş. Ne yapabiliriz? Bu acıları nasıl dindirebiliriz? Hem teknik açıdan, hem sosyal açıdan yapılması gerekenlerle ilgili çeşitli fikirler, müzakereler yapıldı, düşünceler ortaya atıldı. Bugün de kurmuş olduğumuz Komisyonumuz, bu bağlamda süreci politize etmeden ülkemizin gerçeği olan maden kazalarının önüne geçilebilmesi için uluslararası sözleşmelere uygun bir şekilde getirilmesi konusunda ne yapılması lazım; teknik olarak bunun çalışmasını yapmak için yola çıktık. Tabii, ben bir maden mühendisi değilim ama ailemde maden mühendisi var, yakınlarım, eniştem, kardeşlerimizde. Maden mühendisi değilim diyorum, 1983 yılında madene indim; o gündür bugündür çeşitli vesilelerle ocağa iniyoruz, üretimi yerinde izliyoruz, görüyoruz. Biraz önce söylediğim 1983-1992 tarihlerinde yaşanan bu faciaları bizzat yaşamış kardeşiniz, arkadaşınız olarak ve o günkü iktidardaki, siyasi platformdaki milletvekili arkadaşlarımızın da o günkü pozisyonlarını çok yakinen bilen bir kardeşimiz olarak ifade ettiğim gibi süreci politize etmeden tedbirlerin alınması konusunda neler yapabiliriz düşüncesi içerisinde duygularımı paylaşmak istiyorum.

Son dönemlerde iş sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili alınan tedbirleri çok iyi biliyorum. Ben de bölgede bir il başkanı olarak görev yaptım. Hükümetimizin özellikle yer altındaki çalışmaların mekanize sisteme dönmesi, yarı mekanize sistemle beden gücünü daha azaltarak riskin azaltılması konusunda yapmış olduğu yatırımları, tedbirleri çok iyi biliyorum. Ama daha önemlisi de şunu ifade etmek istiyorum: Sayın Bakanım, Komisyon olarak aslında burada teorik olarak bunları konuşuyoruz, dile getiriyoruz ama pratikte sahaya inip, özellikle Zonguldak maden ocaklarına inip yerinde incelememiz gerekiyor, görmemiz gerekiyor. Çünkü zannediliyor ki Soma’daki, Kütahya’daki, Tekirdağ’daki linyit ocakları gibi saha olduğu düşünülüyor; hâlbuki oradaki çalışma şartlarının ne kadar zor olduğu, damarların ne kadar güç olduğunu yerinde incelemek lazım, görmek lazım. Zannediliyor ki sanki kömür damarları 3

metre, 4 metre kalınlığında, kilometrelerce kömür damarı olduğu zannediliyor ama 80 santimlik, 100 santimlik, 1 metrelik damarlarda hâlâ üretim yapıldığını yerinde görmemiz gerekiyor, incelememiz gerekiyor. Bu nedenle işe buradan başlanırsa, Komisyonun yerinde incelemesi konusunda bir duyarlılık gösterilirse daha iyi olur diye düşünüyorum. Bu bölgemizde hem Karadon hem Kozlu, Üzülmüş ve Kandilli müesseseleri ve Amasra malum 5 tane müessese var. Herhangi bir tanesine gidilerek bu incelenebilir. İlyas Bey'in söylediği 850 kotunda şu an Kozlu'da üretim yapılmakta. 850 metre aşağıya iniyorsunuz, ardından 300 metre civarında deniz tabanına doğru ilerliyorsunuz. Oradaki şartları yerinde incelemek bana göre çok daha ayrıcalıklı olur diye düşünüyorum.

Muhammet Bey de bakıyor, Muhammet Bey de sahayı, bölgeyi çok iyi bilen bir kardeşimiz, arkadaşımız; orada eğitim almış, orayı da çok iyi bilen.

O yüzden Zonguldak özelinde bu konuya farklı bakmak lazım. Soma'yla, Kütahya'yla ya da diğer ülkelerdeki Ukrayna ya da Çin'deki maden ocaklarıyla kıyaslamamak lazım diye düşünüyorum. Elbette ki fikirler, düşünceler çok önemlidir. Aynı dili kullanalım ama aynı duyguları da paylaşalım. Konuşmaların başında hep bu sahalarda emek veren insanlarımızın bu kazalar sonucu kaybedilmemesi için yasal düzenlemeler ne olur, teknik düzenlemeler ne olur, devletin bu anlamda yapacağı yeniliklerin ne olur; bunun üzerinde durulması gerektiği düşüncesi içerisindeyiz. Her gün, her dakika o insanlarla birlikteyiz, sahadayız biz.

Bunun dışında bölgemizde redevanslı sahalar var. Sayın vekilimizin biraz önce redevanslı sahalarla ilgili yapmış olduğu açıklamalar vardı. Redevanslı sahalarda, bakarsanız iş kazaları kamuya göre biraz daha az çünkü onlar 800 kotunda çalışmıyorlar. 250-300'e kadar bile inmiyorlar -Amasra'dan bahsedildi- 100 kotunda üretim yapıyor bunlar. Tabii bunlar teknik konular, bunları yerinde incelemek gerektiği düşüncesi içerisindeyim.

Ben bu Komisyonumuzca iyi niyetle, gerçekten samimi duygularla, bölgemize has olan taş kömürü madenciliğinin yerinde incelenerek tedbirlerin alınması konusunda teknik bir raporun hazırlanmasının çok daha iyi olacağını düşünüyorum.

Ben bu vesileyle hepinize çok çok teşekkür ediyorum. Başarılar diliyorum hepinize.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Hamdi Bey'e teşekkür ediyoruz, tecrübeli bir şekilde aktardı.

Şenel Yediyıldız Beyefendi'ye sözü veriyorum.

Buyurun.

ŞENEL YEDİYILDIZ (Ordu) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; bugün, gerçekten milletimizin canını yakan, kalbini kıran bir olayın komisyonundayız. Ben Amasra'daki faciada rahmetli olan bütün şehitlerimize rahmet diliyorum, şu anda hastanede yatanlara da acil şifalar diliyorum.

Bir sağlıkçı olarak burada bulunmak istedim çünkü insan hayatının ne demek olduğunu az buçuk bilenlerden birisiyim. İnsan hayatının hangi değerlere sahip olduğunu, ne olduğunu, insanın bu dünyada yaşarken acaba bir gün daha, bir gece daha yaşayabilir miyim umuduyla baktığını çok iyi bilenlerden birisiyim. Onun için burada tabii, bu şeyleri araştırırken öncelik insan hayatıdır. İnsanın burada hayatının daimî olması, zarar görmemesi adına ne yapmamız gerekiyorsa onu yapacağız.

Tabii, burada teknik olarak herhangi bir şey var mıdır, bir eksik var mıdır veya bir yanlışlık var mıdır; ona bakmak lazım. Bir de insan -neticede orada çalışanlar da insan- acaba çalışanların bir kusuru var mıdır diye ona bakmak lazım. Bir de biraz iş sağlığı ve iş güvenliği açısından yapılan çalışmaların yeterli olup olmadığı adına çalışma yapmak lazım. Tabii, arkadaşların hepsi söylediler. Yani bu konuda ne yapılması gerekiyorsa, kimlerin dinlenmesi gerekiyorsa, kime gidilmesi gerekiyorsa hepsinin yapılması gerektiğine inanıyorum ve onun için de bu Komisyonunda olmayı istedim.

Ben hepinize şimdiden kolaylıklar diliyorum.

Teşekkür ediyorum, iyi günler diliyorum efendim.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Şenel Bey’e teşekkür ediyoruz.

Şimdi de Sayın Polat Türkmen.

Buyurun.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Değerli Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinize saygılar sunuyorum.

Araştırma Komisyonu bir faciadan sonra tabii Amasra’da olan bir faciadan sonra kuruldu. Her dönem kaza neticesinde... 2010’da bizim Gelik bölgesinde olan yine böyle bir kazadan sonra kuruldu, Soma’dan sonra kuruldu. Bunların çalışmaları tabii bir doküman hâlinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde hatta Genel Kurulda da... Bizim çalıştığımız dönemde ben başkan yardımcılığını 2010 yılında yapmıştım. Yine, böyle çalışmalarımız devam ediyor ve bu biliniyor.

Ben öncelikle Komisyon Başkanımız olan Değerli Bakanıma teşekkür ediyorum. Niye? Hamdi Bey’in de söylediği gibi biz, Zonguldak bölgesinde, kömürde, bazılarını hep birlikte yaşadık, izahı mümkün olmayan ailelerin dramlarını hep yaşayarak geldik, o ninnilerle büyüdük. Bir de ben o dönemin ilk mezunlarından olan maden mühendisiyim. Rahmetli Ahmet Işıkkara Hocam da bizim o dönemlerin hocalarından, önemli hocalardan; yetiştik, geldik. Evet, bu kazalar bizim madenlerde oluyor. ILO sözleşmeleri uygulanıyor mu? Onu hep birlikte göreceğiz. Ama ben şunu biliyorum: Değerli Bakanımın döneminde Zonguldak’ta birlikte olduk merkezde; acıların paylaşmasında, ondan sonraki madenlere verilen iş güvenliği konusundaki direktiflerde ve bütün Türkiye’deki olan enerji sektöründe ne kadar faydalı, ülkesine, milletine ne kadar faydalı hizmetler verdiğini biz biliyoruz. İnşallah, bu Komisyonun neticesinde de hayata geçireceğimiz ve burada tespit ettiğimiz sorunları -varsa- onları hayata geçirmek için -değerli vekilimin de söylediği gibi- bütün gruplar burada, Meclisi temsil eden arkadaşlarımız kendi partileri adına burada; hepimizin o neticelerin birlik hâlinde hayata geçirilmesi için çaba sarf etmemiz gerekiyor ve bu çabayı da sarf edeceğiz. Ama bizler de bir alışkanlık hâline de gelen bir sıkıntı var. Bir olay oluyor “Ya, kaza oldu.” “Canım, bu kaza değildir, bu cinayettir.” “Ya, kaza oldu.” “Efendim, bunun muhakkak bir suçlusu vardır.” Ya muhakkak bir şeyler vardır zaten, neticesi de bu Araştırma Komisyonudur. Fakat şunu bilmenizi isterim: Hataları muhakkak vardır, “Hemen görevden birileri alınsın, hemen görevlerinden terk edilsin, bunlar işte hiç cezalandırılmıyor.” Biz cezalandırma komisyonu değiliz, bir. İkincisi: İşte oradaki soruşturmaları, hem müfettişlerin soruşturmalarının -her dönemde olduğu gibi- hem de adli soruşturmaların neticesinde suçlu olan kim varsa -hiç kimse orada kimsenin yakını değil, hiçbir şeyisi değil- o cezayı geçmişte olduğu gibi bugün de çekmelidir ve çeker. Bundan hiç endişeniz olmasın, hiç kuşkunuz da olmasın.

Ben şunu söyleyeyim: Şehitlerimizin tümüne, 41 şehidimize Allah’tan rahmet diliyorum, hastanelerde olan kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum. Onların 3’ü de şu anda makineden ayrıldı Sayın Bakanım, 2’si makinede ama tabii fazlaca yanıkları var.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Pazartesi ziyaret ettik.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Evet yani. Cenab-ı Hak inşallah onları ailelerine kavuşturur diye dua ediyorum. Bundan sonra da böyle kazaların olmamasını diliyorum.

Hamdi Bey’in de söylediği gibi Zonguldak kömürleri tabii çok derinde çıkan kömürler; dolayısıyla hizmet getirilmesi de çok zor, üretilmesi de çok zor, jeolojik yapısı da çok müsait değil. Yani bizim damarlarımız Avrupa’yla... Şimdi bazen bakıyorsun “Avrupa’da işte şöyle oluyor.” Orada ben gittim,

Kanada'ya da gittim, hepsine gittim; madenlere indik, hepsini gördük, inceledik. Orada makineyle beraber çalışıyorlar; sizin damarlarınız makineyle çalışmaya müsait damarlar değildir jeolojik olarak. E bunu da çıkaracağız, onu da dikkatli çıkaracağız. İnsana dönük ne önlemler varsa onları alacağız.

İki: TTK dediğimiz kuruma bakarsanız arkadaşlar, biz KİT Komisyonunda denetliyoruz işte, kardeşlerimiz var. Devlet orada şunu etmiyor... Bazen söylüyoruz “Efendim, işte üretimi artırabilmek için, işte fazla kömür çıkarabilmek için insanlar zorlanıyor, şunu ediliyor, bu ediliyor.” Arkadaşlar 1,5 katrilyon civarında zarar ediyor her sene Türkiye Taş Kömürü. Hiç kimsin de “Siz nasıl zarar edersiniz, niye zarar ediyorsunuz?” diye de hükümetlerin ne geçmiş dönemde ne de bu dönemde herhangi bir tepkisi veya herhangi bir şeyi de yoktur ortada yani kaçınılmıyor. İnsan hayatına verilen önem... Böyle üretime katkısı olsun diye herhangi zorlamayla olan bir şey değildir. Eksikleri var mıdır? İşte bunları araştıracağız, diğer teftiş kurulları araştırarak, adli yönden araştırılacak; ne varsa, nasılsa, neticesi nerdeyse bunları bulacağız ve suçlular varsa onlar da cezalarını çekecek.

En önemlisi, en azından bu Komisyon ki... Ben Bakanım çok inandığım için, içinde yaşadığı için, birlikte o acıları paylaştığımız için, ailesiyle beraber yirmi gün, yirmi iki gün orada bu hadiseyi paylaştığımız için kendisine özellikle hakkını helal etmesini istiyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Estağfurullah.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Burada da büyük katkıları olacağına inanıyorum. Biz o yörenin insanlarıyız, oradaki olabilecek ne katkı varsa, ne olması lazımsa hiçbir şeyden kaçınmadan onların yerine getirilmesi adına da bu çalışmayı yapacağız, tespitlerimizi yapacağız. Bundan sonra, inşallah, eksiklikler varsa -ki muhakkak vardır- o eksikliklerin giderilmesi adına, hiçbir şeyden kaçınmadan o tespitleri hayata geçirme adına bundan sonra bu kazaların olmaması dileğiyle, hepimizin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bunları hayata geçsin diye çabalarımız olacak, gayretlerimiz olacak.

Ben, Komisyonun tekrar hayırlı hizmetler vermesini diliyorum, hepinize de çalışmalarınızda başarılar diliyorum, hepinizin büyük katkıları olacağına da inanıyorum. Burada, hem sendikacılarımız hem o işin içinde yaşayan insanlarımız hem dünya literatürünü çok iyi bilen kardeşlerimiz ve bütün sivil toplum örgütleri ve üniversitelerle beraber, en kısa dönemde geçmiş araştırma komisyonlarından yararlanacağımız olaylarla da daha iyi neticeler alacağımıza inanıyorum. İnşallah Cenab-ı Hak böyle kazaları bir daha vermez. Türkiye'mizin de -sevgili sendika başkanının dediği gibi-ILO'da da böyle herhangi bir sıkıntılı hâlde anılmaması adına da Türkiye, inşallah, gereğini yapacaktır diye düşünüyorum; Türkiye Büyük Millet Meclisi de bu katkıyı verecektir.

Ben tekrar hayırlı olsun, hayırlı çalışmalara, hayırlı neticelere ulaşalım diye dua ediyorum; hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet Polat Türkmen Milletvekilimize teşekkür ediyoruz.

En son Başkan Vekilimiz Muhammet Balta Bey'e sözü vermeden önce Aysu Bankoğlu Hanım bir söz istemişti, ona takdim ediyorum.

Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ederim.

Bir ek olarak: Dinlenmesini istediğimiz kişilerin içerisine merhum madencilerin ailelerinin de yer alması gerektiğini düşünüyoruz. Yazılı olarak sunacağımız listede paylaşacağız ama tutanaklara geçmesi açısından paylaşmak istedim.

İkinci olarak da Sayın Özkaya Cumhuriyet Halk Partisi İlçe Başkanımızla ilgili bir açıklamada bulundu. Kendisinin açıklama yaptığı sırada bu yaşanan patlamanın trafo patlaması olduğu söylenmişti, daha sonra grizu patlaması olduğuna ilişkin zaten bir açıklama yapıldı. Daha ilk anda, ilk yirmi dakika içerisinde, patlama haberi geldikten ilk yirmi dakika içerisinde orada olup daha henüz resmî makamlar tarafından patlamanın neden olduğu bile açıklanmamışken yapılmış bir açıklama; bunu hatırlatayım.

Bir de merhum madencimiz Ali Doğru'nun eşi Yasemin dün doğum yaptı; Azad Ali, merhum madencimizin ismini aldı yeni doğan bebeği, ben de bir gün önce ziyaret etmiştim. Ona da Allah uzun ömür versin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Âmin, âmin.

Teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

Buyurun.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Evet, Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer Başkanım, Allah hayırlı etsin; hep beraber, inşallah... Burada esasında acı bir olayı araştırmak gibi zor bir işimiz var ama sizlerle beraber hem acılarımız da azalır diye düşünüyorum, işlerimiz de kolaylaşır. Öncelikle iktidarıyla muhalefetiyle, bütün arkadaşlarımızla partilerüstü bir meseleyle bu olayın üzerine gideceğimizi söylemek isterim.

Ben bu olaya, kazadan sonra ve kazadan önce bakmak istiyorum. Kazadan önce elbette ki biz “Neden burada bir patlama oldu, neden bir kaza oldu?” bunu araştıracağız. Ama bunu araştırmadan önce de şunu bilmek lazım, hem Hamdi Bey hem Polat ağabey olayları değerlendirdi: Yer altı madenciliği dünyada en zor işlerden bir tanesidir, en zor. Bir maden mühendisiyim, yer altına çok girdim, çalıştım da. Yer altı madenciliği zor ama işin en önemlisi taş kömürü bunların en zoru. Neden? İsmi üzerinde taşlaşmış kömür. Linyitin en yaşlısı, linyit daha genç yani gaz oranı azaldıkça gençleşiyor; gaz oranı fazla olunca yaşlı oluyor, verimli oluyor ve zengin oluyor. Zaten gaz oranı yüksek olunca bir kömürde zengin olması da oradan geliyor, enerji üretiyor. Bunlardan bir tanesi taş kömürü. Peki, taş kömürü dünyada var mı? Var. Türkiye’de var mı? Var. Dünyadaki taş kömürleri ile Türkiye’deki taş kömürleri, Zonguldak havzası kıyaslanabilir mi? Kıyaslanamaz. Sebebi şu, az önce arkadaşlarımız da söyledi: Tektonik hareketlerle beraber çok ama çok kırıklı bir yapı, faylı. Yani ne demek istiyorum? Bir planlama yapıyorsunuz, 50 metre ilerliyorsunuz. 50 metre ilerledikten sonra damar 5 metre aşağıya, 5 metre yukarıya, 5 metre sağa, 5 metre sola kaçabiliyor. Diğer taraftan kalınlık yeterli mi? Yeterli değil. Eğim ne? Dünyayla kıyasladığımız zaman şimdi, bazen bu tür zamanlarda çok farklı insanlar çıkıyor televizyonlara yani bu işin uzmanı kesiliyorlar, esasında meslekten haberleri yok, Avrupa ile Zonguldak’ı kıyaslıyorlar, Avrupa ile Zonguldak kıyaslanamaz; Avrupa’da damarların eğimi 10 derece, Zonguldak’ta damarların eğimi 45 derece yani siz Zonguldak’ta Kozlu Üniversitesinde Kılıçlar damarına gittiğiniz zaman ancak giderseniz görürsünüz yani siz orada nasıl bir teknoloji uygulayacaksınız? 45 derece eğimi var, altta sulu rambles var -dolgu malzemesi- firçaların üzerinden atlayacaksınız profesyonel bir şekilde, yürüyeceksiniz ve ayağa çıkacaksınız. Yani ne demek istiyorum? Aynısı Amasra’da da... Yani tektonik olarak faylarla kırıklı bir yapı ve orada da damarın eğimi yüksek.

Diğer taraftan, derinlik arttıkça madenlerde sıkıntılar artar, derinlik arttıkça ısı artar, ısı arttıkça havalandırması zorlaşır. Yani risk taşıyorsunuz. Ne kadar aşağı inerseniz ısı artıyor, havalandırma zorlaşıyor ve orada da gaz çıkışını kontrol etmek, ulaşım, her şey zorlaşıyor. Şu anda Türkiye’de, Türkiye Taşkömürü Kurumunun bağlı olduğu havzalarda derinlik artıyor. Ama başka bir şeyi daha var

taş kömürünün, ismi üzerinde taşlaşmış kömür. Bu taş kömürünü mekanize yani kesici yükleyicilerle veya... Eğer siz burada tekniği kullanamıyorsanız ne yapacaksınız? İlkel yöntemlerle kazacaksınız ama bu taşlaşmış bir kömür. Burada o zaman ne var? Patlatma yapacaksınız yani grizuya dayanıklı patlatma sistemlerini yapmak zorundasınız. Ne kadar dayanıklı olursa olsun, patlatmanın da riskleri var yer altında, kazmayla kazamıyorsunuz yani kömürü gevşeteceksiniz, yine kazacaksınız.

Diğer taraftan, az önce de söyledim, bir de kırıklı yapıdan dolayı tahkimat yapacaksınız. Neyle tahkimat yapacaksınız? Mekanize yok yani hidrolik direkler, düğmeye basacaksın, direkler bir adım öne gidecek, arkası göçecek kendiliğinden öyle bir şey yok. Buralarda yine insan gücüyle kullanılan tahkimat sistemleri var, “domuzdamları” dediğimiz, yer altında kullandığımız tahkimatlar; tavanı ayakta tutuyorsunuz, bir adım ilerlediğiniz zaman o arkadaki ahşap tahkimatları, direkleri keserek, arkayı çökerterek arkayı sağlama alıyorsunuz. Bu, böyle anlatıldığı zaman çok kolay bir şey.

Bir örnek vermek istiyorum: Staja Kılıçlar’da başladık biz, yıl 1986, mühendisim Mehmet Çebi -hemşehrimiz- dediler ki: “Bak, sizin mühendis hemşehrin işte, rahat edersiniz.” Kılıçlar’a gittik Sayın Bakanım, aşağı indik, zaten üzerimizdeki elbiseler parçalandı, çizme içerisi doldu tamamen, her şeyle beraber; yürüyorum da başka imkânımız yok, yürüyorum. Dediler ki: “Ne düşünüyorsun?” E, biz mesleği bırakırız herhâlde diye düşünüyoruz ama önümüzde de mühendis var, ana yolda yürüyoruz, ne güzel yani bu ana yol beş yıldızlı otel gibi geldi. Ondan sonra, baktık bir yerden “fere” denen bir yerden yukarı çıkacağız. Dedi ki: “Hadi bakalım, buradan yukarıya çıkalım.” Çıktık, mühendisle beraberiz, korkmuyoruz. Biraz sonra dedi ki “Artık bundan sonra siz bu vardiya bitene kadar buradasınız.” Ve kendisi çıktı. İki gün geçti, üç gün geçti, alışmaya başladık. En son, oradaki ustalar da bizimle beraber, mühendis adayız ya bizi biraz korkutuyorlar, dediler ki: “Artık bu arkayı geçirme sırası sizde, hadi bakalım direkleri kesin.” Anlık olay yani aniden bir dikkatsizlik hayatınıza mal olabilir. Ben, terden soğudum ama o direkleri kestik madende. Yani otuz altı gün orada bilfiil çalıştık, bize çok şey kazandırdı. Zorlukları üst düzeyde zorluklar.

Geçmişe baktığımız zaman burada “Dünyada eşi benzeri yok.” doğru “Teknoloji burada uygulanamıyor.” doğru ama geçmiş dönemde elimizde “vak vak lambaları” vardı yani tavanda ve tabanda hem karbonmonoksidi hem karbondioksidi ölçecek, metanı ölçecek lambalarımız vardı; şimdi, onlar ortadan kalktı. Ne var? Orada teknolojik sensörlerle beraber artık bu gaz çıkışı kontrol ediliyor. Eskiden maden, Zonguldak, dediğimiz zaman aklımıza “pnömokonyoz” geliyordu, ciğer hastalığı. Yani, kuru delikler deliniyordu sulu delikler değil, toz bastırılmıyordu, işçi sağlığı ve iş güvenliği yoktu ve onun yüzünden kara elmas... Ve insanlar Zonguldak’ta çalıştığı zaman 50 yaşından sonra ölmeleri beklenirdi. Şimdi, devlet imkânlarını seferber etmiş, kullanmış, bir yere getirmiş ama burada elbette ki her şey dört dörtlük mü? Zaten olsaydı bu kaza olmazdı.

Ama şöyle de bir şey söylemek isterim: Az önce kim söyledi futbol maçını? Herhâlde değerli Sayın Yavuzıılmaz kardeşim söyledi. Ben bunu hem futbol maçına benzetiyorum hem de askerin ve polisın pusuya düşmesine benzetiyorum yer altı işini; ne zaman insanların, orada çalışanların pusuya düşeceği belli olmuyor. Neden bunu söylüyorum? Metan gözle görünmüyor. Yer altında belirli yerlerde boşluklar oluşuyor. Kömürde, taş kömüründe gaz oranı çok yüksek olduğu için gaz üzerinden boşalmak istiyor, ayrılmak istiyor, rahat bir ortama geçmek istiyor. Yer altındaki belirli aralıklardaki o boşluklara taş kömürü üzerindeki metan gazı geliyor ve orada birikiyor, birikiyor, birikiyor; işte yer altında biz patlatma yaptığımız zaman belki... Yani böyle örnek vermek isterim sizlere: Bir tahkimat var, arkasında su birikintisi var, çok az bir yerden bir su, bir boşluk yarattığı zaman yavaş yavaş, yavaş yavaş ortamı

tamamen yok ediyor. Burada da patlatma yaptığınız zaman ileride bir gaz depolanmışsa eğer yer altında en ince ayrıntısından rahatlamak istiyor içeride yani yavaş yavaş dışarı veriyor kendini, aniden bütün ocağı kaplamış olabiliyor. Yani, burada bu tür şeyler olabilir bir anda.

Diğer taraftan da bereket versin, bu yer altında toz patlamalarına karşı da önlemler alınmış. Mesela, burası kamunun bir ocağı; burada toz patlamasına karşı önlemler alınmış, tavanlarda su torbaları kullanılmış, yine bastırıcı tozlar burada kullanılmış kömür tozunu bastırmak için ve burada bereket versin bir toz patlaması olmadı ama grizu patlaması oldu. Bunları niye anlatıyorum? Geçmişten günümüze kadar çok şeyler denendi ve orada Türkiye'nin en önemli yer altı üretim yöntemleri açısından benim de mezun olduğum okulun hocaları, iddia ediyorum, Türkiye'nin en önemli hocaları eğitim açısından. Niye? Bir taraftan eğitim var, bir taraftan uygulama var. Yani hocalarımız, bazı hocalarımız, değerli milletvekillerimiz var, Polat ağabey zaten bizim hocalığımızı yapmış olanları tanır, aynı okuldan mezunuz ama diğer arkadaşlarımız da hocalarımızı tanır. Hâlâ yeraltında çalışırken bile o kazalara maruz olan bazı hocalarımız var yani uygulamalı, en önemli şeyler yani teknik olarak...

Türkiye Taşkömürü Kurumu, şunun hakkını teslim etmek lazım, eksikleri elbette araştıracağız ama yılların tecrübesiyle bir kamu kurumu olarak ayakta. E kömür, taş kömürü; riskli. Bütün önlemleri alırsınız yine de burada kaza olma ihtimali olabilir. Yani siz, emniyet kemerini takarsınız, şoförlüğünüz en üst düzeyde, yolda gidiyorsunuz, arabanız da 4x4, çok güvenilir bir araba -az önce arkadaşlarımız söyledi- bir anlık, saniyelik olayda bir kaza yapma riski var. Burada da kaza yapma riski var ama biz, bunları burada araştırıp yeni önlemler neler olabilir, yasal altyapıda eksikler ne olabilir, bunlara bakıp öneri getirebiliriz; bunlar önemli şeyler ama biz istiyoruz ki elbette herkes, burada iktidarıyla, muhalefetiyle kendi vatandaşımızın hiçbirinin ayağına taş değmesin, bırakın ölmeyi ayağına taş değmesin ama zor bir iş madencilik işi. Stratejik bir maden taş kömürü zaten, dünyada enerji savaşları var, biz bunu üretmek zorundayız. Niye? Alternatif olarak elimizde durması lazım, kapatmamız mümkün değil. Bütün zor şartları burada öngörerek teknik yönden daha fazla neler geliştirebiliriz bu şartlara göre, bunları elbette bu çalışmanın neticesinde hep beraber burada açıklayacağız. Zaten Başkanımız da söyledi; şeffaf bir şekilde iktidarıyla muhalefetiyle, önerilerle Sayın Başkanımız bunlara önem verdiğini ifade etti. Bu, bizim için çok önemli bir şeydir.

Ama şunu da söylemek lazım değerli arkadaşlarım, Sayın Başkanım: Biz kaza öncesinden konuşuyoruz. Allah'a şükürler olsun, kaza sonrasında konuşmuyoruz. Niye? Devletimiz aynı anda bütün imkânlarını seferber etmiş, hiçbir şeyden kaçınmamış, o zor şartlarda Zonguldak'ta ölümü göze alıp da yer altına inen dünyanın en önemli tahlisiye elemanları yani orada aşağı inmişler, ocakta yangın varken bile arkadaşlarını kurtarmışlar ve yukarı çıkarmışlar; dile kolay. Yani normal şartlarda kaza olmasa dahi ocaktan, kapıdan içeri girdiğin zaman döneceğin belli olmaz; biz hep öyle düşünüyorduk. Yer altı, sekiz saat yer altında kalıyorsun ya, yer altına giriyorsun. Ama oradaki arkadaşlarımız, teknik elemanlarımız, mühendislerimiz, belki kamuoyunda suçlanan insanlar bile -şimdi biz kimseyi yargılamak istemiyoruz çünkü o bizim görevimiz değil, yargıda her şey- cansiperane oradaki kaza neticesinde arkadaşlarını kurtardılar.

Diğer taraftan da hem Enerji Bakanımızın hem İçişleri Bakanımızın hem Çalışma Bakanımızın aynı anda Zonguldak'ta olması, birkaç saat içerisinde Zonguldak'ta ve işin başında olmaları ve bütün yaralı kurtulan kardeşlerimizin ambulans uçaklarla beraber Türkiye'nin en önemli hastanelerine sevk edilmesi de -üzülerek de söylüyorum, bunların olmaması lazım ama- bir başarıdır. Bir eksiklik varsa o eksikliği dile getireceğiz elbette ki ama bir başarı da var ve belki de dünyada eşi benzeri görülmemiş bu olaylara karşı artık bizim bir hareket gücümüz oluştu. Bu önemli bir şey.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – İtfaiye ekipleri aşağıya indirilmiş, siz maden mühendisisiniz, itfaiye iner mi madene?

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Diğer taraftan, ertesi gün bizim, iktidarıyla muhalefetiyle bütün parti liderlerinin, Grup Başkan Vekillerinin, milletvekillerimizin orada gelip hep beraber brifing alması ve oradaki vatandaşlarımızın acısını paylaşması ve orada yine kriz odasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekillerine ve milletvekili arkadaşlarımıza, bizim AK PARTİ’nin Grup Başkan Vekillerine ve milletvekillerine, orada Bakanlarımız hep beraber brifing verdiler, ne tür çalışmalar yapıldığını orada anlattılar.

Yani, şimdi, Sayın Vekilim, polemige girmek istemem.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Hayır, AFAD inmiş aşağıya.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Bu olaylarda şöyle, bu olaylarda, ilk zamanlarda...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Hayır, AFAD inmiş, itfaiye inmiş. Hani “başarı” dediniz ya.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Daha sonraki toplantılarda bu teknik detaylara gireceğiz arkadaşlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Niye girildi? Yani biz de konuşabiliydik. Neredeyse bir güzellemeye doğru gidiliyor.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Güzellemeye değil, bir şey söylüyorum, Sayın Yavuzylmaz, ben bir şey...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Toplantının gündeminde yok ki biz girmedik teknik detaylara.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Değerli kardeşim, hayır.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Siz maden mühendisisiniz, anlıyorsunuz.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Değerli kardeşim, lütfen, niye rahatsız oluyorsunuz?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Rahatsız olmuyorum ben, niye rahatsız olacağım?

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Siz fikirlerinizi söylediniz; asla siyasi olarak değerlendirme yapmıyorum, işin zorluklarından bahsediyorum, eksiklik varsa da bir kardeşiniz olarak... Ya, niye biz birbirimize anlayış göstermiyoruz? Ben size saygı duyuyorum. Belki eksiklerim varsa da onlar düzeltilir ama Zonguldak’taki taş kömürünün ne olduğunu anlatmak istedim yani bu da herhâlde bir maden mühendisi olarak benim hakkım, yani bu kadar da değil. Yani biz orada öncesinde neler olduğunu anlatıyoruz, eksiklere hep beraber bakacağız, bizim durumumuz zaten bu. Ondan sonraki süreci de, kazadan sonraki süreci de anlatıyorum; hep beraber olduk, bunlar Türkiye adına sevindirici şeyler.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – O zaman çift boyutlu değerlendirin. AFAD’ın yaptığı açıklama hatasının da sebebini lütfen izah edin.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Arkadaşlar, lütfen...

Sayın Başkanım, siz toparlayın.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Toparlıyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Acının üzerine bir başarı inşa etmeye çalışılması çok yanlış.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Şöyle: Biz genelde bu yoruma şöyle katılalım: Biz hüküm cümlesi ve yüklem cümleleri kullanmayalım burada. Yani o açıdan bu yoruma katılıyoruz.

Başkanım, siz toparlayın, teknik detayları biz sonraki toplantıda yapacağız.

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN TANER YILDIZ – Kani Bey, size birazdan söz vereceğim.

Buyurun Sayın Balta.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Ben tekrar... Arkadaşlar, sizi üzmem istemem. Biz kardeşane bundan sonra beraber çalışacağız, hep beraber çalışacağız. Asla herhangi birisini üzecek bir şey söylemem, ona da şey yapmayın. Yani ben sizin bütün söylediklerinize saygı duyuyorum.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Aileler üzgün Sayın Vekilim.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Ailelerin acısını paylaşıyoruz. Hep beraber oradaydık.

Sayın Başkanım, tekrar, bütün arkadaşlarıma görüşlerinden ve düşüncelerinden dolayı teşekkür ediyorum. İnşallah, güzel bir çalışma olacak hep beraber.

Ben saygılar sunuyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Teşekkür ediyorum.

Ben kapanış konuşmasını yapmadan önce Kani Bey’e tekrar söz vereceğim.

Buyurun.

KANİ BEKO (İzmir) – Ben tekrar detaylara girmeyeceğim.

Ya, bizim Komisyondaki vekil arkadaşlarımızın odalarında mutlaka birer çanta deliller vardır.

Bu ilk toplantı olduğu için kısa ve öz bir şekilde bir şeyler söylemeye çalıştık. Şimdi, ben tekrar Brüksel’den bir şeyi aktarmak istiyorum. Avrupa’da beni Belçika Brüksel’de meydana götürdüler; çok büyük bir meydan, müthiş bir meydan, belki siz de gitmişsinizdir. Sonra arkadaşlar dedi ki: “Şu binaya bakar mısın?” Baktım; “muhteşem bir bina, harika bir bina; hangi mimar, mühendis bunu yaptıysa ben teşekkür ederim dedim. Sonra “Bir dakika dur Başkan.” dedi. “Bunun özelliği ne biliyor musun?” dedi. Ne var dedim. “Bak, iyi bak.” dedi. “1 santim sağa kaymış bu bina.” dedi. Nereden anladın dedim. Dedi ki: “Bu binayı yapan mimar, mühendis, eksantrik olarak ölçümlerini yapmış. Bir santim sağa kaydığı için o binanın tepesine çıkmış ve intihar etmiş.” Yani Belçika’nın en iyi mimar ve mühendislerinden... Be kardeşim, yani şimdi, bizde Soma’da ölümler var, Ermenek’te ölümler var, Siirt Şirvan’da ölümler var, Bartın Amasra’da ölümler var yani bu yöneticilerde hiç mi suç yok arkadaş ya? Detaylara gene girmiyorum.

Son bir şey daha söyleyeyim. Şimdi, bakın, siz meslek hastalıklarından bahsettiniz; bu benim alanım yani ben İzmir’de aynı zamanda İşçi Sağlığı İş Güvenliği Derneği kurucularındanım. Bizim Başkanımız -belki hekim arkadaşlarım bilebilirler- Profesör Doktor Veli Lök’tü. Şimdi, Türkiye’de her yıl 1 milyona yakın meslek hastası olan arkadaşlarımız hastanelere başvuruyorlar. Ama Türkiye’de sadece 1 Zonguldak’ta, 1 Keçiören’de; Türkiye’de başka meslek hastalıkları hastanesi yok. Yani bu insanları hastanelerde Gripin’le, Aspirin’le tedavi ediyorlar ve bu insanlar ölüyor. Ya, bu istatistiklerde de var. İstanbul gibi yerde, 15 milyon insanın yaşadığı İstanbul’daki meslek hastalıkları hastanesi uzman yetersizliğinden Süreyyapaşa Hastanesine bağlandı. Ben soru önergesi verdim, bana söyledikleri şey şu, dediler ki: “Yeterli bütçe, yeterli hekim olmadığından dolayı biz maalesef bunları kapattık.” Bir gün yine Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu konuyu -çok önemli bir konu bu- konuşurken Meclis Başkanım Binali Yıldırım beni dinlemiş, sonra beni çağırdı “Ya, bu konuyu bir daha konuşalım.” dedi, konuşalım dedim, anlattım. Sonunda İzmir’de yapmış olduğumuz bir sempozyumda orada hep beraber karar aldık, dedik ki: “En azından biz İzmir Vekilleri olarak İzmir’de bir meslek hastalıkları hastanesi kurulabilmesi için burada hamle yapalım, beraber olalım, birlikte olalım.” Yani bunun biraz evvel

siz de söylediniz. Ya, A parti, B parti, C... Hayır, böyle bir şey yok ama gerçekleri konuşmak lazım, hakikatleri konuşmak lazım. Ve İzmir’de bir meslek hastalıkları hastanesi inşası başladı, yüzde 70 oranına kadar geldi.

Yani şunu anlatmaya çalışıyorum: 78 ilde meslek hastalıkları hastanemiz bile yok. En azından... Kaç bölgemiz var bizim? 7 bölgemiz var değil mi? Yani 7 bölgede, her bölgede bir meslek hastalıkları hastanesi bana göre olması gerekir diye düşünüyorum.

Biraz uzattım, kusura bakmayın ama hakikatleri ve gerçekleri konuşmakta fayda var diye düşünüyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Estağfurullah.

Teşekkür ediyoruz.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN TANER YILDIZ – Cemal Bey, buyurun.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, işin özüne dönmemiz gerekiyor, zamanı iyi kullanmalıyız -süremiz kısıtlı- maksada uygun. Tabii ki hepimizin hatıraları var; yurt dışındaki hatıralarımızı, belli şeyleri anlatmaya çalışırsak buradan çıkamayız. Ben on saat anlatırım size Brüksel Meydanı’nı, orada indiğim madenleri, belli şeyleri.

KANİ BEKO (İzmir) – Ben başka bir şey anlatıyorum, hatıramı anlatmıyorum ki ya!

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Burada, Bartın’daki...

KANİ BEKO (İzmir) – Ben başka bir şey anlatıyorum, sen anlayamadın galiba ne anlattığımı ya.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Lütfen, sözümü kesmeyin, ben anlarım.

KANİ BEKO (İzmir) – Anlayamadın yani sen.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sözümü kesmeyin, ben Başkana hitap ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ama kastediyorsunuz.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Tamam, olsun.

Cemal Bey, buyurun siz.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Burada zamanı... Kimseyi kastetmedim.

KANİ BEKO (İzmir) – Bana mesaj gönderiyorsun ya.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Kani Bey, toparlayacağız, toparlayacağız.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Cemal Bey belki bana mesaj gönderiyor.

KANİ BEKO (İzmir) – Bana mesaj gönderdi.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – E, tamam, olsun, göndersin.

KANİ BEKO (İzmir) – Nasıl yani?

BAŞKAN TANER YILDIZ – Toparlayacağız, toparlayacağız.

Buyurun Cemal Bey.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Zamanı iyi kullanalım. Elbette ki Muhammet Bey’e de mesajım var benim.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Tamam, doğru.

CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Burada uzmanlığımız var, o uzmanlıkları da konuşacak olursak onlar da uzun, vaktimizi alır. Dolayısıyla biz burada bir araştırma yapacağız, konuşacağız, dinleyeceğiz, herkes fikrini söyleyebilir ama zamanı iyi kullanma açısından ifade ediyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Kapanış konuşması yapacağım.” dediğiniz için ifade etmem gereken bir iki teknik konu var, o açıdan söz istedim.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Tabii ki, buyurun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Öncelikli olarak Komisyonumuzun değerli üyesi Sayın Aydın Özer Milletvekilimiz mazeret nedeniyle katılamadı. Kendisi Antalya’da, babasının bir rahatsızlığı varmış, onu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Geçmiş olsun.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Tabii, teknik birçok konuya girildi, aslında bu toplantının konusu değildi ama bir iki cümle ifade etmek istiyorum. Ondan sonra da yine Komisyonun işleyişiyle ilgili bir iki önerimiz olacak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak.

Tabii, 1970’lerde aslında dünya bu sorunu çözmüş. Yani hâlâ biz bunları konuşuyoruz, bu olmuyor yani. En son 1992’de Türkiye Taşkömürü Kurumunda büyük bir facia yaşamıştık ve on sekiz yıl yaşanmadı 2010’a kadar. Daha sonrasında son on iki, on üç yılda da 8 tane facia yaşamışız. İşte bunun sebeplerini bu Komisyonun bulması gerektiğini düşünüyorum.

Bir cümle de ambulansla ilgili, ambulans uçakla ilgili ifade etmek istiyorum. Tabii, gerçekten güzel bir şey yani kötü bir şey demiyorum yani o arada işte madencilerimizin, yanmış madencilerimizin uçak temin edilerek, helikopter temin edilerek İstanbul’a götürülmesi çok önemli, çok kıymetli; yapılması gereken bir şeydi ama bizim Zonguldak’ımızın çok önemli bir eksigi var. Bakın, yaklaşık şu anda 7 binin üzerinde maden işçimiz var TTK’de, 3 bine yakın da redevanslı sahalarda -sanırım 2.800’dü- yani yaklaşık bir 10 bin civarında maden işçimiz var ve yine ağır sanayi kuruluşları var Erdemir, Kardemir gibi. Bir ağır yanık ünitemiz yok Zonguldak’ta yani bir yanık ünitesi olması lazım hastanelerimizde. Zonguldak’ın problemi bu yani.

HAMDİ UÇAR (Zonguldak) – Ünal Bey, yeni hastanede o oluşuyor.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yani şeye göndereceğimizi, İstanbul’a göndereceğimizi Zonguldak’ta... Çünkü dakikaların, saniyelerin büyük öneminin olduğu bir şey yani onu ifade etmek istiyorum.

Tabii, şöyle bir ortak mutabakat oluştuğunu düşünüyorum bu Komisyonunda: Yani herkes bu tür faciaların bir kez daha yaşanmaması için bu Amasra faciasının sebeplerinin açık bir şekilde, tüm yönleriyle ortaya çıkması konusunda hemfikir; iktidarıyla muhalefetiyle, bölge milletvekili olarak bizler de tam bir mutabakat hâlindeyiz; bunda bir tartışma yok.

Bu Komisyonun oluşma biçimine bakıyoruz; tabii ki çoğunluk sizde, işte Başkanımız AK PARTİ’li, yardımcısı yine vesaire vesaire... Ama şimdi, konunun tüm yönleriyle açığa çıkmasını istiyorsak, hiç değilse, az önce de ifade ettim, muhalefetin taleplerinin azami düzeyde karşılanması noktasında bizim önerilerimiz olacak. Yani burada tabii, 2 uzman çeşidimiz var; Komisyonunda görevlendirilecek

asli uzmanlar, bir de Komisyona davet edilerek dinlenilecek olan konunun uzmanı olan kişiler. Şimdi, bunlarla ilgili biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Komisyonda görevlendirecek uzmanların belirlenmesiyle ilgili 4 önerimiz olacak.

Tabii, kamuoyunda özellikle havalandırma sistemiyle ilgili bir takım görüşler ortaya çıktı konunun uzmanlarının yani ocaktaki havalandırma sisteminde bazı eksiklikler, noksanlar veya yanlış planlamalar olduğu yönünde konunun uzmanlarınca değerlendirmeler oldu. Biz, bu anlamda Orta Doğu Teknik Üniversitesinde bu konuda uzman, Maden Mühendisliği Fakültesinde havalandırma ve iş güvenliği konusunda uzman bir profesörden yararlanılması gerektiğini düşünüyoruz yani Komisyonumuzun asli görevlisi olarak olursa iyi olur diye bir öneride bulunmak istiyoruz.

Yine, Türkiye Maden Mühendisleri Odası 20 bin üyesiyle bu konunun uzmanı olan kurumlardan biri, oradan da Maden Mühendisleri Odasından da Komisyonun asli üyesi olacak şekilde bir mühendis görevlendirilmesi talep edilebilir diye düşünüyoruz.

Üçüncü olarak da tabii, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız da Rehberlik ve Teftiş Başkanlığında iş başmüfettişleri var, bu konuda uzman olan kişiler var. Eminim Komisyonun da takdirinde olur diye düşünüyorum yani oradan da yine bu konularda uzman bir iş başmüfettişi değerlendirilirse iyi olur diye düşünüyoruz.

Dördüncü olarak da Türkiye Taşkömürü Kurumundan emekli olan bir arkadaşımız var, havalandırma ve iş sağlığı ve güvenliği konusunda uzman olan bir arkadaşımız var, mühendis kendisi, maden mühendisi; dediğim gibi havalandırma ve iş sağlığı ve iş güvenliği konusunda uzman. Nevzat Ünlü isminde bir arkadaşımız, eğer bu arkadaşımızı da Komisyonun asli üyesi olarak yapabilirsek çok memnun oluruz diye düşünüyorum.

Ayrıca ek bir listeyle de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak işte Komisyona davet edilecek olan isimleri de bildireceğiz. Bunun da yani Komisyon Başkanlığı tarafından değerlendirilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, Ünal Bey, isterseniz yazılı olarak alayım onu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Ben önergemizi vereyim size.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Alayım ben onu. Bunun değerlendirileceğinden, diğer önerilerle beraber bir arada değerlendirileceğinden emin olun. Bununla alakalı detaylı da inşallah konuşacağız, hangi gerekçelerle ne yaptığımızı, onu sizle paylaşıcağız çünkü biz burada bir ekip olarak varız ve ekip olarak çalışacağız inşallah.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim, çok sağ olun. Ek listemizi de eğer uygun görerseniz bize ne zamana...

BAŞKAN TANER YILDIZ – İster bugün ister iki, üç gün içerisinde nasıl dersiniz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – O şekilde bildirelim yani dinlenmeyle ilgili olan ek listemizi.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Bekliyoruz.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederiz, çok sağ olun.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Evet, değerli arkadaşlar, Ünal Bey’e ben de teşekkür ediyorum.

Konuşmalar tamamlandı. Toplantıyı kapatmadan önce bugün 21 arkadaşımızdan 17 kişi katılmıştı ve bütün söz isteyen arkadaşlarımıza da hatta birden fazla olmak üzere de tabi hakları olarak onlara söz verdik.

Tabii, teknik çok detaylara girmeden, enerji ham maddeleri aslında bir hidrokarbon olarak nitelendirilir 1700’lerden itibaren. Karbondan hidroya yaklaştıkça risk genelde azalır, teknoloji artar. 5 ana kalemdir; odun, kömür, petrol, doğal gaz ve hidrojen enerjisi yani katıdan sıvıya doğru gider bunlar. Katıdan sıvıya gittikçe teknoloji artar, risk azalır; sıvıdan katıya gittikçe risk artar, teknoloji azalır. Şimdi, bütün bunların hepsini inşallah konuşacağız. Verimler tartışılır.

Tabii ki kazanın oluşu daha farklı bir şey, bunları hep beraber inşallah araştıracağız. Ama ben şunu gördüm: Birçok tecrübeli arkadaşımız farklı konularda o tecrübelerini, milletimiz adına, partileri adına herhangi bir parti ayrımı gözetmeksizin inşallah Komisyona aktaracaklar. Şüphesiz ki iyi niyetten ve samimiyetten hiçbir şüphemiz burada olmaz; aynı duyguyu, aynı dili, aynı kaygıyı paylaşan arkadaşlarımız olacaklar.

Buradaki çıkan sonuçları böyle layüsel bir şekilde “Tamam yazdık, ne olacaksa olur.” değil, aynen kanuni düzenlemelere esas altlık oluşturacak tarzda tavsiyeler vardı, onlar tabii ki değerlendirilecek.

Ailelerin dinlenmesiyle alakalı ve diğer dinlenecek kişilerle alakalı bunların her biri Komisyonda değerlendirilecek.

Tabii ki yerlerine gideceğiz. Bizzat ocakta, nasipse, orada incelemelerde bulunacağız savcılıkta o adli refakat bittikten sonra. Onların zamanlamalarını da yapacağız ve bunların her birini inşallah hep beraber ekip olarak yapacağız.

Ben siz de uygun görürseniz önümüzdeki çarşamba günü 2 Kasım’da tekrar toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum ve orada öncelikle kamu kurumlarından, TTK başta olmak üzere, TTK’nin, TKİ’nin, MAPEG’in, onların dinlenmesiyle başlayalım. Ve onlara da duyurularımızı yapacağız.

Bu arada bütün bu önerileri toplayıp Komisyona esas olacak ekipler kimler takviye edilecek, kimler gelecek, onların her birini ayrıca sizlerle paylaşacağız.

Burası bir ekip hâlinde çalışacak, bundan hiçbir tereddüdümüz olmasın inşallah.

Ben tekrar toplantıya katıldığınız için teşekkür ediyorum. İnşallah ayın 2’sinde toplanmak üzere...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Çarşamba mı olacak? O gün bizim hep alt komisyon toplantımız var, hep çakışıyor.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Aysu Hanım, şöyle: Şimdi, katılımın...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Çakışıyor... Ona göre alt komisyona söyleyeyim, onlar değiştirsin.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Şöyle: Şimdi, takvime baktık, alt komisyonlarla oynamak birazcık daha mümkün. Şöyle: Yaklaşık on üç haftamız var efektif olarak kullanacağımız. Bütçe zamanı geliyor. Belki bazı haftalarda 1’den daha fazla toplantı yapacağız yani çarşamba, perşembe olacak. Salı günleri malum grup toplantıları var. Öğleden önce çok fazla mümkün olmuyor şehir dışından gelenler için. En fazla ortak paydaya konan çarşamba ve perşembe günü çıktı.

KANİ BEKO (İzmir) – Perşembe yapaalım olmazsa.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Yani bazen çarşamba ve perşembeyi beraber değerlendireceğiz. Ondan dolayı dedim.

MUHAMMET BALTA (Trabzon) – Perşembe de... Sayın Başkanım, Perşembe günü de şöyle oluyor: Meclis çalışmadığı zaman arkadaşlarımız gidiyor. Bunu da düşünmek lazım arkadaşlar ya.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bir de hep aynı saate koyuyorlar alt komisyonla...

BAŞKAN TANER YILDIZ – Şimdi, alt komisyonlar malum Aysu Hanım, 4’er, 5’er kişilik oluşuyor. O yüzden hani isterseniz bu çarşambayı toplanalım ondan sonrasını tekrar düzenleyelim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kazanın oluş nedeniyle ilgili mi bir davet bu TTK, MAPEG?

BAŞKAN TANER YILDIZ – Tabii, aynen. Öyle genel bilgiler istemiyoruz yani işte, madencilik şöyle gidiyor falan, öyle presentasyon değil; bu konuyla alakalı sizin kanaatiniz nedir kurum olarak?

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Kim gelecek?

BAŞKAN TANER YILDIZ – Amasra’da... Genel Müdür ve ilgili teknik bütün arkadaşlar, müessese müdürleri var, TTK da var, Amasra da var.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Onlar şüpheli zaten, şüpheli konumdalar zaten yani.

BAŞKAN TANER YILDIZ – Şimdi, biz Genel Müdürlüğü, kurumu çağıracağız yani bir kere kurumu buraya çağıracağız.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Şüpheli sıfatıyla şu an...

BAŞKAN TANER YILDIZ – Şimdi “şüpheli” ifadesini biz kullanamayız Komisyon olarak, onu yargı kullanıyorsa kullanır ama biz kullanamayız.

Peki teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 16.10

